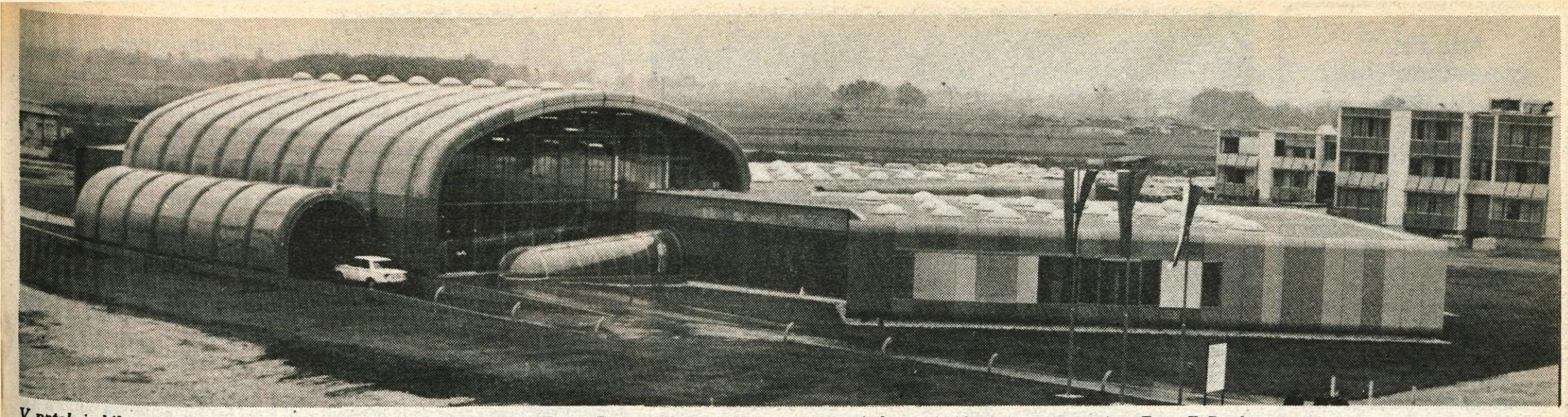

V petek je bila v Ljubljani slovesna otvoritev vojaške gimnazije »Franc Rozman-Stane«. Več o svečanosti ob otvoritvi berite na 12. strani. — Foto: F. Perdan

Leto XXVIII. Številka 86

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 11. 11. 1975

Cena: 1,50 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Revolucionarnost in ustvarjalnost v preteklosti in sedanjosti

Z zvoki internacionale, ki sta jo izvajala pihalni orkester iz Škofje Loke in pevski zbor KUD Ivan Cankar od Sv. Duha, se je v soboto dopoldne v kinu Sora v Škofji Loki začela svečana proslava ob 40-letnici stavke v Šeširju. Poleg delavcev tovarne, več kot 80 udeležencev stavke pred štirideset leti, predstavnikov občinskih družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine, so se proslave udeležili tudi predsednik slovenskih sindikatov inž. Janez Barborič s sodelavci, Boris Ziherl in Tone Fajfar.

Prodaja s popustom

BELA TEHNIKA GORENJA
I. in II. kvaliteta **5 %**

stanovanjsko in kuhinjsko pohištvo **3 — 5 %**

od 10. novembra do 10. decembra

v poslovnih enotah:
salon kuhinjske opreme Dekor, Kranj
salon pohištva veleblagovnice Globus
Prodajalna Slon Žiri

Kokra KRANJ

Navzoče je najprej pozdravila predsednica sindikalne organizacije v Šeširju Milka Langerholc, ki je tudi na kratko spregovorila o razvoju delovne organizacije. Dejala je, da se številnim delovnim zmagam njihovega kolektiva in jubilejem približuje še ena. Ob dnevu republike bodo odprli novo tovarno na Trati in tako zelo izboljšali pogoje dela pa tudi produktivnost in poslovanje.

Za njo je povzel besedo predsednik občinskega sindikalnega sveta Marjan Gantar. Spregovoril je o razvoju delavskega gibanja na Gorenjskem in v Škofji Loki. Dejal je, da je v obdobju pred drugo svetovno vojno delavstvo prevzelo vlogo tožitelja in vedno bolj pogosto zahtevalo svoje pravice. Stavkovni val, ki je zajel svet ob pojavu fašizma in na pragu druge svetovne vojne, je odjeknil tudi pri nas. Delavci na Gorenjskem, posebno pa delavci tovarne Šešir, so že zelo zgodaj pokazali svojo zavest. Najprej leta 1933, ko so se povezali v svoji organizaciji, ki je bila vključena v Jugoslovansko strokovno zvezo. Nato leta 1935, ko so se zaradi nevzdržnih razmer odločili za stavko in vzdržali v boju z delodajalcem mesec dni: od 11. oktobra do 11. novembra, ko so se vrnili na delo.

Tudi med narodnoosvobodilno borbo so delavci Šeširja ostali zvesti revolucionarni tradiciji. Veliko število se jih je vključilo v borbo, tisti pa, ki so ostali v tovarni, so s sabotažami in drugimi akcijami preprečevali sovražniku, da bi izdelke in material uporabljal za svojo vojsko.

Zatem je Marjan Gantar govoril o razvoju samoupravnih odnosov in samoupravljanja ter vlogi delavskega razreda v sedanjih revolucionarnih spremembah v naši družbi.

Udeleženec stavke upokojenec **Franc Logonder**, ki je bil v letih pred vojno vodja delavskih zaupnikov v Šeširju in eden od voditeljev stavke, je zatem obudil spomine na dogodke pred štiridesetimi leti. Dejal je, da se je prva revolucionarna iskra vkresala v Šeširju že leta 1933, ko so se delavci organizirali v strokovni organizaciji. Ustanovni sestanek strokovne zveze je bil **8.** avgusta v vrtni lopi gostilne Plevna. Še preden so se delodajalci zavedali, kaj se v tovarni dogaja je bilo v Jugoslovansko strokovno zvezo včlanjenih 95 odstotkov delavcev. Organizirano delavstvo je potem iz meseca v mesec zahtevalo od delodajalcev, da spoštujejo njihove, z zakonom določene pravice, in njihov položaj se je resnično izboljševal. Že naslednje leto so sklenili kolektivne pogodbe, na jesen leta 1935 pa so zahtevali popravo kolektivne pogodbe in zvišanje plač.

Ob 40-letnici stavke v Šeširju je bila v soboto v kinu Sora v Škofji Loki svečana proslava. Poleg članov kolektiva in gostov je bilo na proslavi tudi okrog 80 udeležencev stavke.

Franc Logonder

»Vedeli smo, da je leto poslovno uspešno, vendar je delodajalec odklanjal naše zahteve. Mi pa smo vztrajali in ker po preteku določenega roka, to je 11. oktobra 1935, zadeve še niso bile rešene, smo začeli s stavko. Organizacija štrajka se je v celoti posrečila. Proizvodnja se je povsem ustavila. Že takoj prvi dan smo organizirali stavkovni odbor, ki je takoj napravil razpored straž pri vseh vhodih v tovarno. Stražili smo v skupinah in se menjavali vsaki dve uri, noč in dan, ves čas trajanja stavke.

Stavka ni presenetila samo delodajalca, ampak je močno odjeknila tudi med delavci v Škofji Loki in drugih gorenjskih mestih. Vse pošteno delavstvo se je z našim bojem strinjalo. Le mestna buržoazija nas je zasmehovala češ, da smo se upijanili kruha in da stavka ni za Škofjo Loko, ampak kvečjemu za Ameriko. Strankarski voditelji, tako liberalni predvsem pa klerikalni, so na vsa usta vpili, da so komunisti pokazali, kaj so in zakaj ščuvajo delavce. Prav dobro se še spominjam enega od pogajanj v Ljubljani. Ko smo prišli zastopniki delavcev v sejno dvorano pri Zadružni gospodarski banki v Ljubljani, le-ta je bila lastnica naše tovarne, je predsednik banke poklical po telefonu še druge svetovalce. Javil jim je je, da so komunisti iz Škofje Loke že prišli.

Ker se je stavka vlekla kar štiri tedne, so nam na pomoč priskočili kmetje in loški obrtniki, ki so skrbeli za prehrano stražarjev. Čeprav smo toliko časa vztrajali, pa je delodajalec ostal neizprosen. Zato smo se delavci sporazumeli, da bomo 11. novembra ponovno začeli delati. Sporazum z upravo podjetja je zagotovil vse že obstoječe obveznosti delodajalca do delavcev, izključil je vsakršno izvajanje sankcij proti delavcem in proti stavkovnim voditeljem.

Čeprav v svojih zahtevah nismo uspeli, je bil moralni uspeh stavke izredno velik. Vplival je tudi na delavce v drugih tovarnah v Škofji Loki in v Kranju. Do tedaj ni bilo nikjer v okolici čutiti delavskega gibanja, od tedaj naprej pa so tudi v drugih podjetjih postali zahtevnejši.

Tudi vodstvo podjetja je spoznalo, da bo moralo z nami resno računati, zato nam je čez nekaj časa mezde dvignilo. Vedelo je, da se bomo ponovno uprli, če nas bodo hoteli izigrati.«

Proslave se je udeležila tudi **Ivana Pintar**, ki je kot dvajsetletno dekle sodelovala v stavki. Danes je upokojenka, svojega dela v Šeširju in dela v organizaciji ter štrajka pa se spominja takole:

»V Šeširju sem se zaposlila kot štirinajstletno dekle. Že nekaj let kasneje sem se vključila v priprave za osnovanje organizacije in tudi v organizacijo sem bila vključena od vsega začetka. Organizacija je imela zelo dobro

Nadaljevanje na 12. strani

Naročnik:

GIS 25

XVI. NOVOLETNI SEJEM OD 17. DO 26. DECEMBRA 1975

GIS 25

Mladinci v partizanskih enotah

V soboto se je s svečano zaobljubo priključilo enotam teritorialne obrambe 400 mladincev in mladink s Štajerske.

Slovesnost je bila na Osankarici na Pohorju. Mladi partizani so se prostovoljno javili za vstop v enote teritorialne obrambe in so prišli iz vseh mariborskih srednjih šol, delovnih organizacij in iz visokošolskih zavodov.

Najboljše delovne brigade

Na seji predsedstva RK ZSMS so govorili o pripravah na sklenitev družbenega dogovora o mladinskih delovnih akcijah in njihovem financiranju ter izbrali najboljše brigade na letošnjih delovnih akcijah. Na Kozjanskem se je najbolj izkazala brigada Elektro industrije Jugoslavije, ki so jo pripravili pri velenjski OK ZSMS. V Brkinih je bila najboljša brigada Jesenško-bohinjskega odreda, v Halozah brigada Veljko Vlahović iz celjske regije ter v Suhi krajini brigada Prežihovega Voranca s Koroške.

Pregled dela Sterijinega pozorja

V prostorih slovenske akademije znanosti in umetnosti je bila konec preteklega tedna pod predsedstvom Josipa Vidmarja seja glavnega odbora Sterijinega pozorja, na kateri so sprejeli poročilo o jubilejnih 20. jugoslovanskih gledaliških igrah ter načrt za naslednje, 21. igre.

Akademiku Josipu Vidmarju, predsedniku glavnega odbora od ustanovitve Sterijinega pozorja, so ob njegovi 80-letnici izročili knjigo fotografij o 20. jubilejnih igrah.

Tito odlikoval Zwittra

Predsednik republike Josip Broz-Tito je za posebne zasluge na področju javnega delovanja, ki pomeni prispevek k splošnemu napredku države, odlikoval profesorja ljubljanske univerze dr. Frana Zwittra z redom republike z zlatim vencem. Odlikovanje mu je izročil predsednik republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost dr. Milan Osredkar.

Še vedno težave

Gospodarska rast v Sloveniji je v rahlem vzponu, cene se umirjajo in vse kaže, da okviri, predvideni v resoluciji, ne bodo preseženi. Kljub temu so poglavitni problemi še vedno nestabilnost, nizka storilnost, premajhen izvoz in gospodarska rast, ki je pod možnostmi.. To so ugotovili na nedavni seji izvršnega sveta Slovenije.

50.000 števcev za Tunizijo

Tovarna Iskra je dobila te dni v Tuniziji še eno naročilo — zmagala je na mednarodnem natečaju za dobavo 50.000 števcev.

V minulih letih je Iskra izvozila v Tunizijo že 100.000 enofaznih števcev in v bistvu postala glavni dobavitelj teh artiklov Tuniziji. Iskra sodeluje tudi na mednarodni licitaciji za gradnjo tovarne za električne števce nedaleč od glavnega tunizijskega mesta. Tovarna naj bi letno izdelala 100.000 števcev, po dokončni dograditvi pa bi se število podvojilo.

Letos 25.000 avtomobilov

Industrija motornih vozil Novo mesto bo letos izdelala 25.000 potniških avtomobilov in dostavnih vozil. Če k temu dodamo opremo za servis in proizvodnjo delov, bo skupni letošnji dohodek znašal 2,6 milijarde dinarjev.

19. oktobra so predstavniki kranjske občine v italijanskem mestu Rivoli podpisali listino o pobratenju. Delegacijo Kranja je vodil predsednik občinske skupščine Tone Volčič.

Želja po prijateljskem sodelovanju — pobratenje

Kranj — Kranjska občinska skupščina je na pobudo in željo italijanskega mesta Rivoli v pokrajini Torino 7. oktobra letos sprejela sklep o pobratenju s tem mestom. Na podlagi takšnega sklepa so 19. oktobra letos v Rivoliju podpisali listino o pobratenju. Drugi del podpisa pa bodo v Kranju opravili ob proslavah za 29. november na slavnostni seji vseh zborov kranjske občinske skupščine, ki bo 27. novembra.

Ob podpisu listine o pobratenju je bila v mestu Rivoli delegacija kranjske občine, ki jo je vodil predsednik občinske skupščine Tone Volčič. V delegaciji pa so bili še sekretar komiteja občinske konference ZK Henrik Peternelj, predsednik zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine Janez Grašič, vodja štiričlanske delegacije sindikalne organizacije Kranja, ki je bila takrat na obisku v Rivoliju, Viktor Eržen, in predstavnik ZZB NOV iz Kranja Peter Tulipan. Po podpisu listine — podpisala sta jo župan mesta Rivoli Franco Donadio in predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič — in po vrnitvi delegacije v Kranj je predsednik občinske skupščine Tone Volčič povedal:

»Med našim obiskom smo se prepričali o neverjetnem spoštovanju politike in vloge Jugoslavije v sedanjem tako nemirnem svetu. V tem italijanskem mestu in pokrajini vidijo v Jugoslaviji edinega resnega pobornika za sožitje in borca za mir ter oporo naprednim silam v Italiji. Pri tem posebej poudarjajo vlogo tovariša Tita.

Bili smo priča priznanju notranje ureditve Jugoslavije. Jugoslovanski samoupravni socializem zanje ni samo privlačen, ampak v njem vidijo tisto, kar pravzaprav sami želijo. To smo videli v pogovorih z delavci proizvajalci, s kulturnimi in prosvetnimi delavci.

Delovni ljudje in napredna inteligenca, ki so zbrani v komunistični partiji in socialistični stranki, se neusmiljeno in izredno ostro borijo proti ostankom fašizma in proti vsem tistim, ki hočejo netiti razdore med Jugoslavijo in Italijo. V potrditev tega naj povem, da so se med našim obiskom zbrali župani pokrajine Torino in pri spomeniku 2000 padlim proti fašizmu prisegli, da se bodo borili za ideje padlih in da se fašizem ne ponovi.« A. Žalar

Priprava programov skupne porabe

Radovljica — O osnutkih delovnih programov samoupravnih interesnih skupnosti v radovljiški občini za prihodnje leto je bilo doslej že precej razprav. Minuli teden je o tem razpravljala tudi občinska skupščina na skupni seji vseh zborov, hkrati pa so se končale razprave v političnih aktivih v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

Ko so na seji skupščine razpravljali o osnutkih delovnih programov na področju takoimenovane skupne porabe, so tako uvodoma kot v razpravi ugotovili, da se bosta v najtežjem položaju prihodnje leto znašli spet kulturna in telesnokulturna skupnost. Zato so delegati podprli predlog delegacije krajevne skupnosti Radovljica, da je za ti dve skupnosti treba stopnje v občini prihodnje leto uskladiti oziroma povečati za toliko, kolikor bodo znašale tovrstne stopnje v vseh gorenjskih občinah. Ugotovili pa so še, da je prav glede stopenj in solidarnosti v republiki še veliko neznank.

Nekatere nejasnosti pa vseeno ne morejo biti razlog, da razprave in priprave o tem ne bi potekale normalno oziroma po programu. Predsednik izvršnega sveta občinske skupščine je delegate seznanil, da bo ta teden v občini potekalo usklajevanje osnutkov programov posameznih interesnih skupnosti. Tudi prihodnji teden bo glavno delo potekalo na tem področju, zadnji teden v novembru pa se bodo že oblikovali konkretni predlogi o programih in stopnjah v izvršnih organih samoupravnih interesnih skupnosti. Od začetka do srede decembra pa bodo o tem potekale razprave in sklepanja v organizacijah združenega dela. Predzadnji teden v decembru bodo v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti o programih odločali zbori delavcev oziroma zbori uporabnikov. Zadnji teden v decembru pa je predvideno sklepanje o resolucijah, družbenih dogovorih in prispevnih stopnjah.

Po tako začrtanem programu naj bi letos prvič v uresničevanju delegatskega sistema samoupravne skupnosti že na samem začetku leta začele z uresničevanjem začrtanih in sprejetih nalog. A. Žalar

Imenovana pravobranilca samoupravljanja

Tržič — Delegati družbenopolitičnega zbora, zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti tržiške občinske skupščine so na predlog koordinacijske komisije za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL in občinskega sveta Zveze sindikatov Tržič imenovali na zadnjem skupnem zasedanju družbenega pravobranilca samoupravljanja. Dolžnost so zaupali Ferdu Bemu iz Radovljice, rojenemu 28. septembra 1925 v Bohinjski Beli, sedanjemu direktorju Zavoda za šolstvo SRS, organizacijska enota Kranj. Ferdo Bem bo opravljal to dolžnost za radovljiško in tržiško občino. -jk

---

V jeseniški občini so za družbenega pravobranilca samoupravljanja občine Jesenice imenovali Albina Kobentarja.

Albin Kobentar, sodnik za prekrške, se je že takoj po osvoboditvi vključil v delo mladinske organizacije in aktivno deloval, ko je prevzemal odgovorne naloge. V letih 1953—1957 je profesionalno opravljal funkcijo organizacijskega sekretarja občinskega komiteja ZKS Jesenice, bil je član okrajnega komiteja, član občinskega odbora SZDL Jesenice in se potem zaposlil kot sodnik za prekrške. Tudi poslej se je aktivno vključeval v družbenopolitično življenje in deloval na sindikalnem področju in drugod. V samoupravljanju je deset let aktivno deloval v svetu vzgojno-varstvenega zavoda in bil član skupščine temeljne izbraževalne skupnosti. Zdaj pa je predsednik skupščine samoupravne interesne skupnosti za področje otroškega varstva občine Jesenice. Razen teh funkcij je opravljal še vrsto občasnih nalog. Za svojo plodno in vseskozi aktivno delo je Albin Kobentar prejel več visokih družbenih priznanj.

Kot vsestranski politični delavec se je vključeval tudi v procese družbenoekonomske politike v občini in tako spoznal tudi te odnose v občini in v širši družbeni skupnosti. Vedno pa se je s svojim delom in s svojo aktivnostjo zavzemal za razvoj samoupravljanja in samoupravnih odnosov. D. S.

Jesenice

Na zadnji seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta na Jesenicah so po razpravi o stabilizacijskih prizadevanjih v občini sprejeli več pomembnih sklepov. Tako so se zavzeli za to, da bi morali biti delavci, ki si prizadevajo za čimboljše gospodarjenje, ustrezno nagrajevani, da bi morali samoupravni organi v organizacijah vsaj enkrat mesečno obravnavati razmere in gospodarsko stanje v organizaciji. Predvsem so poudarili pomen novatorstva in racionalizatorstva, zaposlovanja, problem stanovanj ter naloge pri planiranju v srednjeročnem obdobju. Do zdaj so srednjeročne plane razvoja v jeseniški občini izdelale le nekatere delovne organizacije, skupaj le šest organizacij od vsem osemdeset in več, kolikor jih deluje v jeseniški občini. D. S.

V sredo, 12. novembra, bo na Jesenicah seja aktiva članov Zveze komunistov v stanovanjskem gospodarstvu. Razpravljali bodo o uresničevanju sklepov in stališč 7. kongresa ZKS o stanovanjski politiki ter o sklepih skupne komisije izvršnega komiteja predsedstva CKZKS in predsedstva republiškega sveta zveze sindikatov za usmerjanje družbenopolitične akcije za gradnjo stanovanj za delavce v občini Jesenice. Pogovorili se bodo o nalogah, ki čakajo komuniste v naslednjem obdobju. D. S.

Kranj

Včeraj popoldne je bila šestnajsta seja komiteja občinske konference socialistične zveze, ki so se je udeležili tudi člani koordinacijskega odbora za spremljanje družbenopolitične aktivnosti za uresničevanje ciljev družbenoekonomske politike. Razpravljali so o družbenopolitični in gospodarski aktivnosti za stabilizacijo ekonomskih gibanj.

Danes popoldne se bo pri občinski konferenci socialistične zveze sestal na prvi seji koordinacijski odbor za sodelovanje z zamejskimi Slovenci, zdomci in drugimi jugoslovanskimi narodi. Obravnavali bodo delovni program odbora in se pogovorili o akciji solidarnosti z Vietnamom.

V četrtek popoldne bosta občinska konferenca socialistične zveze in občinski svet zveze sindikatov pripravila posvet s predsedniki delegacij za samoupravne interesne skupnosti in z vodji konferenc delegacij. Ocenili bodo delovanje delegatskega sistema in razpravljali o usposabljanju delegatov.

Združenje samostojnih obrtnikov kranjske občine bo jutri popoldne v Kranju pripravilo sestanek z vsemi obrtniki. Pogovorili se bodo o kolektivni pogodbi, krediranju zasebne obrti in knjigovodskem servisu. A. Ž.

Radovljica

Občinski svet zveze sindikatov bo danes opoldne pripravil v Radovljici posvet s predstavniki osnovnih organizacij sindikatov in s predsedniki konferenc osnovnih organizacij. Razpravljali bodo o organizacijskih in vsebinskih pripravah letnih skupščin članstva osnovnih organizacij sindikata in o osnutku sindikalne liste za prihodnje leto. Na dnevnem redu je tudi razprava o organizaciji kluba samoupravljavcev in ocena aktivnosti sindikatov v razpravah o skupni porabi.

Vsi trije zbori radovljiške občinske skupščine so na skupni seji v sredo, 5. novembra, imenovali za člana odbora za postavitev spomenika NOB v Dražgošah Mihaela Kozinca, člana izvršnega sveta občinske skupščine. — Razen tega so imenovali iniciativni odbor za izgradnjo Triglavskih žičnic. V odboru so Zoran Žagar iz Ljubljane (predsednik odbora) in člani: Miloš Šulin iz Ljubljane, dr. Miha Potočnik iz Ljubljane, Rado Dvoršak iz Ljubljane, Cveto Kobal iz Ljubljane, Gregor Klančnik iz Ljubljane, Mirko Jamar iz Ljubljane, inž. Polde Pernuš z Bleda, Slavko Osredkar z Jesenic, Stane Kajdiž iz Radovljice, Pavel Tolar z Bleda, Vlado Šanca iz Kranjske gore in Božo Benedik z Bleda. — Za družbenega pravobranilca radovljiške občine pa so na seji imenovali Ferda Bema, dosedanjega predstojnika enote Zavoda za šolstvo v Kranju. A. Ž.

Škofja Loka

Včeraj popoldne je bil v Škofji Loki sestanek zastopnikov vseh društev, ki so registrirana na področju škofjeloške občine. Sklicala ga je občinska konferenca SZDL Škofja Loka. Predstavniki občinske konference SZDL so najprej podali kratko obrazložitev novega zakona o društvih, nato pa so prisotni obravnavali problematiko v zvezi z izdelovanjem pravil in programov društev. Sestanek pa je bil sklican tudi z namenom, da se na njem širše izmenjajo mnenja ter obravnavajo vprašanja, ki se pojavljajo v zvezi z zahtevano registracijo društev.

Občinska konferenca SZDL Škofja Loka je v teh dneh po vseh večjih krajih v občini sklicala posvete predsednikov krajevnih konferenc SZDL, predsednikov delegacij samoupravnih interesnih skupnosti v krajevnih skupnostih ter predsednikov delegacij zbora krajevnih skupnosti v škofjeloški občinski skupščini po posameznih krajevnah skupnostih. Pred konferencami SZDL in delegacijami namreč že v bližnji prihodnosti stojijo izredno pomembne naloge. Med temi nalogami je tudi obravnavanje programov samoupravnih interesnih skupnosti ter krajevnih skupnosti. Javne razprave o teh programih bodo potekale od 20. novembra do 15. decembra, nosilci razprav pa bodo delegacije za samoupravne interesne skupnosti ter delegacije, ki pošiljajo delegate v zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine. Občinska konferenca SZDL sklicuje posvete z namenom, da bi akcija v vsej občini potekala čimbolj enotno. Posvet je včeraj že bil v Škofji Loki, danes ob 16. uri bo v prostorih TVD Partizana v Gorenji vasi, ob 18. uri v prostorih krajevne skupnosti v Žireh, jutri, 12. novembra, pa v mali dvorani kulturnega doma v Železnikih. —jg

Tržič

V ponedeljek se je na občinskem svetu Zveze sindikatov Tržič sestala komisija za družbeni standard in rekreacijo. Člani komisije so razpravljali o pravilniku delavskošportnih iger in rekreacijskih tekmovanj delavcev, katerega predlog je pripravil republiški svet Zveze sindikatov. Predlog pravilnika je bil v Tržiču dobro ocenjen. Predvsem kaže pohvaliti njegovo težnjo po uveljavitvi enotnih kriterijev za taka tekmovanja v republiki.

V torek se je sešla v Tržiču skupščina samoupravne interesne skupnosti za otroško varstvo. Delegati so razpravljali o uresničevanju letošnjega programa skupnosti, o oblikovanju delovnega in finančnega programa za prihodnje leto in snovanju srednjeročnega programa do leta 1980. Še posebej so opozorili na nujnost popoldanskega varstva otrok in na uvajanje varstva za otroke, stare med sedmimi meseci in tremi leti oziroma tako imenovanih jasli.

Četrtek pa so izbrali za delovno srečanje člani izvršnega odbora občinske konference SZDL. Razpravljali so o političnem položaju v svetu, obravnavali uresničevanje samoupravnega sporazuma o štipendiranju in se seznanili z zasnovami srednjeročnega programa razvoja tržiške občine do leta 1980. -jk

V Tržiču pristopajo k samoupravni komunalni skupnosti

Tržič — Tudi komunalne dejavnosti so področje, kjer kaže z ustanavljanjem samoupravnih komunalnih interesnih skupnosti zagotoviti delovnim ljudem in občanom čim večjo vlogo in vpliv. Da je komunala področje posebnega družbenega pomena in za ljudi še posebej občutljivo, ne gre posebej poudarjati. Možnosti za oblikovanje samoupravnih interesnih skupnosti za komunalno področje je več. V skupnosti se lahko povežejo le določena področja komunalne dejavnosti, lahko velja za eno ali več krajevnih skupnosti ali pa za eno ali več občin. V Tržiču se nagibajo k oblikovanju enotne občinske komunalne interesne skupnosti, ki bo obsegala celotno občino in vsa področja komunalne dejavnosti. K taki usmeritvi prispeva tudi sorazmerna majhnost tržiške občine.

Delegati tržiške občinske skupščine so preteklo sredo imenovali iniciativni odbor za ustanovitev samoupravne interesne komunalne skupnosti. Vodi ga Franc Kopač, delegat krajevne skupnosti Pristava. Tajniške posle bo opravljala Magda Slapar, delegat skupščine občine. Člani iniciativnega odbora pa so Janko Jezeršek, delegat občinskega sveta Zveze sindikatov, Stane Hiršel, delegat krajevne skupnosti Tržič-mesto, Jože Valjavec, delegat Komunalnega podjetja, Janez Plajbes, delegat občinske konference SZDL, Milenko Despotovič, delegat krajevne skupnosti Bistrica, Metod Ahačič, delegat Bombažne predilnice in tkalnice in Pavel Samec, član delegacije Peko. -jk

Še vrzeli v organiziranosti mladih

Tržič – V tržiški občini z razvejanostjo mladinske organizacije in s članstvom v organizaciji Zveze socialistične mladine Slovenije niso zadovoljni. V občini je 21 organizacij združenega dela in temeljnih organizacij, osnovne organizacije ZSMS pa so oblikovane v petnajstih. Mladi so brez organizacije v Splošnem gradbenem podjetju, temeljni organizaciji Gozdnega gospodarstva, Komunalnem podjetju, Kompasu na Ljubelju, gostinskem podjetju Zelenica in Obrtnem podjetju. Zelenica in Obrtno podjetje pogojev za oblikovanje osnovnih organizacij ZSMS res nimata, zato bi kazalo ustanoviti aktiv, v drugih štirih organizacijah združenega dela pa razlogov proti organiziranosti mladine ni. Položaj je povsem nasproten. Vsakodnevni problemi terjajo organizacijo mladih! Da z ZSMS v organizacijah združenega dela ni vse v redu, pričajo tudi podatki o članstvu. V tržiški občini je 1836 delavcev, mlajših od 27, člansko izkaznico Zveze socialistične mladine Slovenije pa jih ima le 837 ali 46 odstotkov.

V krajevnih skupnostih smo priča slabšemu položaju. Mladinsko organizacijo ima le devet od trinajstih krajevnih skupnosti. Brez organizirane ZSMS so močne oziroma celo najmočnejša krajevna skupnost Tržič-mesto, razen nje pa še Pristava, Sebenje in Dolina-Jelendol. Temu je treba dodati še precej nedelavni organizaciji v Križah in Kovorju. Svoje povedo tudi podatki o članstvu. V trinajstih krajevnih skupnostih živi 3100 mladih, organiziranih pa jih je le 1140! Resda vpisovanje še teče in bo po njegovem zaključku slika boljša, vendar v nobenem primeru ne more biti zadovoljiva.

V organizacijskem pogledu kaže izreči pohvalo le osnovnim organizacijam Zveze socialistične mladine Slovenije na osnovnih šolah in Jugoslovanski ljudski armadi. Na osnovnih šolah so na primer maja sprejeli v organizacijo 158 pionirjev.

Precejšnjo grajo zasluži organiziranost študentov oziroma šolajoče se mladine. Študentje in dijaki nimajo svojega kluba, razen tega pa jih skoraj ni srečati v družbenopolitičnem življenju krajev, kjer živijo. Tovrstni neorganiziranosti botruje v precejšnji meri dejstvo, da v tržiški občini ni ne srednje ne višje ali visoke šole. Tržiška šolajoča se mladina odhaja v Kranj, Ljubljano ali Maribor. Kakšna je družbenopolitična aktivnost mladink in mladincev na teh šolah in v teh krajih (skupno jih je 47) ni znano.

Marsikatero pomanjkljivost bi kazalo odpraviti tudi v organiziranosti občinske konference in njenih organov. Nekaterih v pravilih in statutu zapisanih organov še ni, pri večini drugih pa sloni večina dela na predsednikih. Posebej pa velja pohvaliti konferenco mladih delavcev. Bolj negativna kot pozitivna je ocena sodelovanja mladinske organizacije z delegati v družbenopolitičnem zboru, občinski konferenci SZDL in njenih organih. Enako v Tržiču trdijo za sodelovanje mladih v organih sindikata in organizacije ZK, delegacijah in organizacijah, kjer žive.

J. Košnjek

Delovni program ZRVS

Radovljica – V sredo, 5. novembra, se je sestal občinski odbor zveze rezervnih vojaških starešin in razpravljal o delovnem programu ZRVS Radovljica za prihodnje leto in o praznovanju 22. decembra. Dogovorili so se, da bodo do konca tega in v prihodnjem letu organizirali v občini več predavanj, seminarjev in raznih akcij.

Že ta mesec bodo imeli teoretično in praktično delo o tajnem poveljevanju z enotami, prihodnji mesec pa bodo pripravili seminar za predavatelje RVS. V začetku prihodnjega leta (9. in 10. januarja) bodo organizirali tekmovanja Po stezah partizanske Jelovice, februarja pa bodo preučili gradivo v reviji Naša obramba: Partizanska četa v zasedi. Pripravili bodo tudi tribuno z naslovom Do kje smo prišli v izvajanjih stabilizacije. Aprila pa bodo izvedli praktične naloge: Partizanska četa v zasedi in orientacijsko-taktične pohode.

Vse leto bodo tudi sodelovali pri usposabljanju mladih za SLO, vsem rezervnim vojaškim starešinam pa bodo priporočili, naj prihodnje leto v reviji Naša obramba preučijo gradivo: Zelena preskrba, Priprave prebivalstva na SLO, Priprave oboroženih sil, Osnove ureditve zemljišča za potrebe oboroženega boja in drugo.

Na seji so se dogovorili, da letos za dan JLA v občini ne bodo pripravili osrednje proslave, marveč bodo proslave v Bohinju, na Bledu, v Radovljici in v Podnartu. Razen tega so se dogovorili, da bodo v osnovnih organizacijah ZRVS in v aktivih pokazali nova orožja in člane seznanili z delovanjem in z rokovanjem z njimi.

C. Rozman

Izobraževanje, kadrovanje, samoupravljanje . . .

Na seji predsedstva občinske konference ZSMS, ki je bila pretekli teden, so največ pozornosti posvetili programom dela v prihodnje; osnutku predloga programske usmeritve OK ZSMS do oktobra prihodnje leto in programom dela komisije za kulturo, komisije za ljudski odpor in družbeno samozaščito, klubov OZN in družbenih organizacij in društev.

Kranj – Pri oblikovanju nalog v prohodnjem obdobju občinska konferenca mladine izhaja predvsem iz resolucije 9. kongresa ZSMS, 7. kongresa ZKS, 3. seje CK ZKJ in 2. seje občinske konference ZK Kranj. Reorganizacijo občinske organizacije v skladu s statutom ZSMS in ZSMJ so izvedli že v preteklem programskem obdobju. Za vnaprej pa je prva naloga občinske konference, da bo zastavila vse sile in spodbudila dejavnost mladine v temeljnih organizacijah in v krajevnih skupnostih. Povsod morajo delovati osnovne organizacije, ki jim bodo pri delu pomagale organizacije ZK in v delovnih organizacijah sindikati. Posebno je to sodelovanje pomembno v delovnih organizacijah, kjer so sindikati lahko dober mentor mladim pri razvijanju samoupravnih odnosov.

V načrtu imajo množično idejnopolitično usposabljanje in izobraževanje. Izobraževanje nameravajo prenesti v osnovne organizacije, da bi tako lahko usposabljali kar najširši krog mladih ljudi. Najboljši pa se bodo udeležili mladinske politične šole. Težili bodo tudi k temu, da se bo čimveč mladih vključilo v izobraževanje pri ZK, SZDL in sindikatih. Še posebno pozornost bodo pri usposabljanju posvetili mladim delavcem. Za boljši uspeh na tem področju bodo usposobili marksistični center, ki bo v sodelovanju z delavsko univerzo pripravljal poglobljene študije o aktualnih notranjepolitičnih in gospodarskih dogajanjih.

Tudi kadrovanju bodo v prihodnje posvečali še več pozornosti. Prizadevali si bodo, da bo v vodstva osnovnih organizacij in občinskih organov izvoljenih čimveč neposrednih proizvajalcev. Zato bodo poskrbeli, da se bodo aktivni mladinci lahko tudi usposabljali za vodilna mesta v mladinski organizaciji. Z dobrim kadrovanjem kanijo doseči večjo odgovornost posameznika do tistih, ki so ga izvolili. Več poudarka bodo dali tudi usmerjanju mladih v poklice. Predvsem si bodo prizadevali za večji vpis na pedagoške in vojaške šole.

Mladina je že večkrat opozorila na izredno slabo stanje dijaških domov. Vnaprej se bodo mladi v kranjski občini prizadevali in bodo tudi pomagali z delom, da bo čimprej zgrajen center srednjih šol na Zlatem polju. Večina šol bo tako dobila primerne prostore in pogoje za delo, dijaki pa prostor za bivanje in učenje v dijaškem domu.

Občinska konferenca bo tudi stalno spremljala družbenoekonomska dogajanja v občini ter sodelovala pri planiranju nadaljnjega ekonomskega razvoja. Pripravili bodo tudi več problemskih konferenc, na katerih se bodo kritično opredelili do problemov v zvezi s socialno ekonomskim položajem mladine.

Občinska konferenca bo sodelovala pri razvijanju samoupravljanja, pri razvijanju delegatskega sistema, pri razvijanju samoupravljanja na šolah. Zlasti slednjemu področju bodo posvetili veliko pozornosti. Na vseh, zlasti pa na srednjih šolah naj bi zaživele oddelčne konference kot neposredna oblika samoupravljanja na šolah.

Do oktobra 1976 se bo občinska organizacija zavzela tudi za boljši sistem obveščanja v organizaciji, za razvijanje športnih in rekreacijskih oblik med mladimi, za sodelovanje z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in za razvijanje kulturne dejavnosti med mladimi.

L. Bogataj

Živimo 1500 let na naši zemlji

Preprečili bomo ugotavljanje manjšine

ker je nedemokratično in proti avstrijski državni pogodbi

POZIV KOROŠKIH SLOVENCEV – Zveza slovenskih organizacij na Koroškem in Narodni svet koroških Slovencev sta te dni na celotnem dvojezičnem območju Koroške izobesili slovensko in nemško pisane letake v znak odpora manjšine proti načrtovanemu »preštevanju posebne vrste«. Letak, ki ga objavljamo, nemo, vendar dovolj zgovorno priča o pravični borbi naših zamejcev za neodtujljive pravice, zapisane v državni pogodbi, ki jih umetno sproženo preštevanje lahko le zmanjša. Vsako zmanjševanje bi pravice zreduciralo na ničlo! Slovensko narodnostno skupnost na Koroškem je sicer ohrabrila izjava zveznega kanclerja dr. Bruna Kreyskega o prizadevanjih za zboljšanje odnosov z Jugoslavijo in uresničevanje načel državne pogodbe. Vendar nedavno izvoljeni avstrijski voditelj ni nikjer omenil načina uresničevanja v parlamentu izrečene dobre volje. (jk) – Foto: F. Perdan

V Stražišču danes začetek zborov krajanov

Stražišče – Danes zvečer ob pol sedmih se bodo začeli v prizidku osnovne šole Lucijana Seljaka v Stražišču zbori delovnih ljudi in občanov, ki jih sklicujejo krajevna skupnost in krajevne družbenopolitične organizacije. Zbori se bodo ob isti uri nadaljevali tudi jutri, 12. novembra, v četrtek, 13. novembra, in v petek, 14. novembra. Krajani so po volilnih okoliših še posebej vabljeni na srečanja, ki utegnejo dolgoročneje vplivati na razvoj in urejenost stražiške krajevne skupnosti. Na zborih bodo predstavniki krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij krajanom razgrnili načrte za asfaltiranje ulic, cest in potov v stražiški skupnosti, pojasnili snovanje referenduma o uvedbi krajevnega samoprispevka za asfaltiranje ulic, cest in potov, ki naj bi bil konec leta, ter jih seznanili s stroški, ki bi jih terjala ena največjih akcij v Stražišču sploh. Vrednost načrtovanih del se namreč približuje 50 milijonom dinarjev!

V primeru uspelega referenduma krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije predlagajo, da bi krajani začeli plačevati samoprispevek 1. januarja leta 1976. Trajal naj bi tri leta. Obrtniki naj bi plačevali po poldrugi odstotek letno ugotovljenega dohodka, kmetje 8 odstotkov od katastrskega dohodka in dohodkov od lesa, delavci v združenem delu poldrugi odstotek od neto osebnih dohodkov, upokojenci pa enako stopnjo od izplačanih pokojnin. Vsak, katerega dohodki ne dosegajo 1500 dinarjev, pa naj bi bil plačevanja samoprispevka oproščen.

-jk

DO Alpetour Škofja Loka

objavlja za TOZD RTC Krvavec naslednja prosta delovna mesta:

1. **obračunskega referenta**
2. **administratorja blagajnika**
3. **skladiščnika – serviserja smučarske opreme**

Pogoji za zasedbo:
pod 1.: srednješolska izobrazba, 3 leta delovnih izkušenj na ustreznem delovnem mestu, obvladanje strojepisja
pod 2.: dvoletna administrativna šola in 2 leti delovnih izkušenj v administraciji, vsaj pasivno znanje 1 tujega jezika
pod 3.: KV delavec lesne stroke, 2 leti delovnih izkušenj

Enomesečno poskusno delo. Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Nastop dela takoj.

Prosta delovna mesta, na katerih bodo delavci združevali svoje delo za določen čas od 1. decembra 1975 do 30. aprila 1976 ali po dogovoru, pa so naslednja:

2 blagajnikov
nepopolna srednja strokovna izobrazba in 1 leto delovnih izkušenj

7 strojnikov III
PK ali KV delavec strojne ali elektro smeri in 1 leto delovnih izkušenj na žičnicah

5 strojnikov II
KV delavec strojne ali elektro smeri in 3 leta delovnih izkušenj na žičnicah

5 strežnikov
PK delavec in usposobljenost za delo na žičnicah

1 reševalca na smučiščih
KV ali srednješolska izobrazba, opravljen izpit iz gorske reševalne službe, obvezno znanje smučanja

1 serviserja smučarske opreme
KV delavec lesne stroke in 1 leto delovnih izkušenj na takem delovnem mestu

3 redarjev na parkirišču
NK ali PK delavec, lahko tudi upokojenec

Osebni dohodek za vsa objavljena delovna mesta po samoupravnem sporazumu.

Pismene vloge sprejema kadrovska služba v Kranju. Vse podrobne informacije dobijo kandidati na spodnji postaji žičnice Krvavec vsak delavnik od 8. do 10. ure. Rok za prijave je 20. novembra 1975.

Jelovica
lesna industrija Škofja Loka
objavlja prosta delovna mesta:

JELOVICA

1. glavnega izvoznega referenta
v TOZD trgovina

Pogoji:
višja izobrazba ekonomske, komercialne ali lesne smeri, zaželeno 4 leta delovnih izkušenj na samostojnih komercialnih poslih, izpit za zunanje-trgovinsko registracijo, znanje enega tujega jezika, zaželeno je, da ima kandidat vozniški izpit in svoj avtomobil, ker je delo povezano s pogostimi potovanji po terenu

2. vodje skladiščne službe
v TOZD trgovina

Pogoji:
srednješolska izobrazba ekonomske, lesne ali druge ustrezne smeri, zaželeno je, da ima vsaj 3 leta delovnih izkušenj na samostojnih skladiščnih poslih

3. samostojnega referenta v računovodstvu **(finančno računovodstvo, saldakonti)**
v SDS skupnih služb

Pogoji:
srednješolska izobrazba ekonomske smeri, zaželeno je, da ima 2 leti delovnih izkušenj v finančno-računovodski službi

4. referenta za samoupravljanje
v SDS skupnih služb

Pogoj:
srednješolska izobrazba upravno-administrativne ali ekonomske smeri, vsaj eno leto delovnih izkušenj na samostojnih administrativnih poslih

5. več delavcev in delavk **za proizvodne obrate v Škofji Loki**

Pogoji:
nekvalificirani delavec, starost najmanj 15 let, urejeno stanovanjsko vprašanje, zaželeno je, da imajo kandidati odslužen vojaški rok

Kandidati naj vložijo ponudbe s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev na naslov Jelovica, lesna industrija Škofja Loka, s pripisom vloga za zaposlitev v 15 dneh od dneva objave.

Težko leto

Najnovejša izhodišča za načrtovanje družbenega razvoja za prihodnje leto na področju skupne in splošne porabe so popolnoma drugačna, kot so bila še pred nedavnim. Težava je, da nobena smernica ne drži dlje kot kakšen mesec. Pri skupni porabi oziroma samoupravnih interesnih skupnostih za prihodnje trenutno recimo ni več predvidena tako imenovana splošna solidarnost, marveč naj bi se ta sredstva zbirala za vsako posamezno interesno skupnost.

To je recimo samo ena od ugotovitev iz sedanjih razprav na Gorenjskem o načrtovanju skupne in splošne porabe v prihodnjem letu. Res pa je, da so sestavljavci posameznih programov za različne družbene dejavnosti v precej težavnem položaju. Predlog družbenega načrta razvoja Jugoslavije v prihodnjem letu predvideva zaostritev (beri varčevanje in stabilizacijsko obnašanje) na vseh področjih. Eden od predlogov na primer je, da bi se skupna in splošna poraba gibali za 30 do 35 odstotkov počasneje od rasti družbenega proizvoda. Slovenski načrtovalci pa predvidevajo, da bi bila ta rast počasnejša za 20 odstotkov.

Kakorkoli že, pri načrtovanju potreb in želja za prihodnje leto se v razpravah vse pogosteje srečujemo z ugotovitvijo, da nas čaka težko leto. Načrtovalci za zdaj računajo, da bodo dohodki samoupravnih interesnih skupnosti prihodnje leto v primerjavi z letošnjimi za okroglih 20 odstotkov večji. Takšno načrtovanje naj bi bilo po njihovem mnenju nekako v mejah realnosti glede na začrtane smernice družbenega razvoja. Sicer tudi ta ocena še ne zagotavlja, da bo res tako.

Težave pa se kažejo pravzaprav drugje. Po izdelavi prvih osnutkov programov samoupravnih interesnih skupnosti za prihodnje leto in po njihovem finančnem ovrednotenju so sestavljavci ugotovili, da bi domala v vseh samoupravnih interesnih skupnostih potrebovali precej več denarja kot bo realno mogoče. V nekaterih občinah in v nekaterih samoupravnih skupnostih so izračunali, da bi potrebovali kar enkrat več kot letos. Najpogosteje pa izračuni kažejo, da bi se sredstva povečala za 30 do 40 odstotkov. To pa je veliko preveč kot bomo oziroma kot bo gospodarstvo zmoglo.

Ko so recimo v kranjski občini prišli do takšnih ugotovitev, je bilo že na samem začetku slišati dvoje stališč. Če tudi ne bi upoštevali dogovorjenih omejitev, s katerimi se bomo srečali pri nadaljnjem usklajevalnem postopku, moramo vedeti, da tako povečanih stopenj gospodarstvo ne bo zmoglo. Zato se moramo že na samem začetku lotiti ponovnega ovrednotenja in usklajevanja. Za izhodišče pri tem neprijetnem in težkem delu pa so se lotili naslednjega postopka. Vsebinski program dejavnosti posameznih interesnih skupnosti so razdelili na štiri oziroma pet delov, in sicer na tako imenovani obvezni program in razširitev obveznega programa (ki ju ni moč skrčevati) ter na dopolnilni in na razširitev izravnave programa. Slednji dve kategoriji pa naj bi pomenili možnost izravnave oziroma morebitnega kršenja dejavnosti. In nazadnje so tu še investicije za prihodnje leto, pri katerih bi lahko ugotovili enako. Razdelili bi jih lahko na nujne in na takšne, ki bi jih lahko oziroma morali preložiti na kasnejši čas.

Kot smo že ugotovili in zapisali v naslovu, nas na področju skupne in splošne porabe v prihodnjem letu čaka težko leto. Menim pa, da zaradi takšne ugotovitve ne bi smeli biti nezadovoljni, ne bi se nas smelo lotevati malodušje, saj se bomo kakorkoli že nazadnje kot pribito srečali z realnimi možnostmi. O teh pa smo v zadnjih letih vedno dosti govorili in najbrž je prav, da jih vendarle začnemo dosledno uresničevati na vseh področjih.

A. Žalar

Poslovni rezultati so ugodni

Kranj, 6. novembra – Danes je tu zasedal izvršni svet občinske skupščine Kranj pod predsedstvom Franca Šifkoviča ter obravnaval 9-mesečno poslovanje kranjskega gospodarstva, družbeni dogovor o organizaciji kmetijske pospeševalne službe ter vsebino osnutka odloka o javnem redu in miru.

»Rezultati devetmesečnega gospodarjenja v občini Kranj so ugodni,« je na seji IS občinske skupščine Kranj izjavil njegov predsednik Franc Šifkovič. »Gospodarstvo kranjske občine se je stabiliziralo,« je poudaril Igor Weiss, član IS in načelnik oddelka za gospodarstvo in pri tem navedel, da so k temu pripomogla močna prizadevanja vseh organizacij združenega dela za dosego čimboljših poslovnih rezultatov.

Vsekakor je doseženi rezultat resnično razveseljiv in ohrabrujoč tudi za obdobje do konca letošnjega leta, ko pričakujemo izboljšanje gospodarskih in poslovnih rezultatov tudi od tistih OZD, ki imajo ob tem periodičnem obračunu prikazano »poslovno izgubo«. Te pa so: Elektro Kranj (5 milijonov din), Iskra – Elektromehanika – TOZD Telekomunikacije in TOZD Električna ročna orodja (skupaj 16 milijonov din), Sava – TOZD tovarna umetnega usnja (8 milijonov din), če naštejemo samo največje. Delovni kolektivi teh organizacij združenega dela so prepričani, da bodo svoje poslovne rezultate do konca leta močno popravili, če že iz takih ali drugačnih razlogov izgub ne bo mogoče v celoti odpraviti. Mnoge TOZD namreč navajajo razloge za izgube, kot: neustrezajoče visoke cene domačih surovin in reprodukcijskih materialov v primerjavi s svetovnimi cenami, pogodbene fiksne cene za gotove izdelke, ki jih je možno menjati samo v sporazumu med obema pogodbenima partnerjema – proizvajalcem in kupcem (kar pa je izredno težko, čeprav so lahko dokazila proizvajalca še tako tehtna).

Izvršni svet je opozoril tudi na neugoden rezultat pri zunanjetrgovinski menjavi, ko je kranjsko gospodarstvo v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, letos izvozilo za 1,4 odstotka manj blaga. Da bi se rezultat ustrezno popravil, bodo naša podjetja morala podvojiti svoje napore in se dolgoročno poslovno orientirati na izvoz!

Takšna trajna poslovna orientacija, solidnost v kvaliteti proizvodov, cenah in dobavah, vse to bo vsekakor pripomoglo k še boljšim rezultatom kranjskega gospodarstva, s tem pa tudi zanesljivost za predvideni celotni razvoj naše družbenopolitične skupnosti.

Današnji ugodni podatki nas navdajajo z močnim optimizmom za v bodoče, kar velja tudi za tiste OZD, ki so danes še v določenih težavah! Seveda pa je nujno, da vsi delovni kolektivi nenehno skrbe za izpolnjevanje svojih planov in akcijskih stabilizacijskih programov, ker le celotno združeno delo lahko ustvari trajne pozitivne rezultate.

I. S.

Delavska kontrola o varčevanju in poslovanju

Kranj – Samoupravna delavska kontrola v Iskrini tovarni Elektromehanika je letošnjo jesen obravnavala rezultate polletnega poslovanja te branžne organizacije v ZP Iskra. Preverjala je tudi uresničevanje varčevalnih ukrepov. Vsem odborom samoupravne delavske kontrole po temeljnih organizacijah so naložili, da pregledajo sprejete programe varčevanja ter o rezultatih poročajo odboru delavske kontrole, ki deluje na ravni podjetja.

Proučevali so tudi materialno poslovanje v delovni organizaciji ter usklajevanje samoupravnega sporazuma o nadurnem delu. Menili so tudi, da je nadurnega dela marsikje preveč in da bi se dalo marsikaj narediti v rednem delovnem času, če bi bila organizacija dela boljša.

V zadnjem času so začele močno naraščati terjatve med posameznimi temeljnimi organizacijami v okviru združenega podjetja. Zato je delavska kontrola zahtevala, da samoupravni organi in vodstva takoj začnejo reševati ta problem, ki nikakor ni spodbuden za poslovanje in za medsebojne odnose med temeljnimi organizacijami.

Sedaj člani delavske kontrole proučujejo razmejitev sredstev TOZD v okviru branžne organizacije Industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko. Obravnavajo tudi pritožbe posameznih članov kolektiva.

V teh dneh se bodo lotili podatkov o devetmesečnem poslovanju in bodo predlagali ukrepe, kako stanje izboljšati. Ugotavljajo pa tudi, da bi bilo delo lažje, če bi odbori samoupravne delavske kontrole po posameznih temeljnih organizacijah bolje delali.

-lb

Povečano administriranje

Kranj – Med obiskom predsednika slovenske skupščine dr. Marjana Breclja konec oktobra v Kranju so (kot smo pisali) razpravljali o razvojnih vprašanjih kranjske občine glede na ekonomsko politiko Slovenije in o uveljavljanju in izvajanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov v občini. Takrat so v razpravi sodelovali tudi predstavniki gospodarstva.

Ko so govorili o zaposlovanju, je direktor Tekstilindusa povedal, da imajo v tem podjetju okrog 400 zaposlenih iz drugih republik. Čeprav je fluktuacija v zadnjem času manjša, pa se z njo še vedno srečujejo. Dogaja se, da se delavci, ki pridejo od drugod, zaposlijo in se začnejo priučevati, potem pa se zaposlijo drugje. Da bi omilili ta pojav, so vložili precej denarja v rešitev stanovanjskih problemov. Čeprav so pomanjkanju delovne sile sledili tako, da so močno spremenili in posodobili proizvodni program, jih vseeno skrbi, kako bodo dobili kadre za nekatera delovna mesta, kjer traja priučevanje dlje časa.

Direktor tovarne Sava je povedal, da letos beležijo za 1,8 odstotka večjo zaposlenost in da bodo tudi v prihodnje zaposlovali skladno z začrtanimi družbenimi okviri v občini, ker bodo razvijali predvsem kapitalno-intenzivne programe. Močno so v Savi zmanjšali tudi uvoz, sicer pa menijo, da so sedanji administrativni ukrepi na področju uvoza lahko učinkoviti le nekaj časa. Nezadovoljni so v Savi, ker so recimo za 9 odstotkov znižali cene (v skladu s stabilizacijskimi prizadevanji), vendar pa jih pri njihovih prizadevanjih niso podprli proizvajalci surovin v državi. Ugotavljajo pa tudi, da se je administriranje na vseh nivojih v zadnjem času povečalo ne pa zmanjšalo.

Direktor Iskre je ugotovil, da letos praktično niso na novo zaposlovali. Pokrivali so le naravno fluktuacijo. V prihodnje bodo zaposlovali predvsem strokovne delavce, glavne naložbe v srednjeročnem programu pa bodo usmerjene v tehnologijo. O razvijanju tako imenovanih delovnointenzivnih panog oziroma programov (pri čemer je za ekonomično poslovanje potrebno zadostno število delavcev) pa seveda tudi razmišljajo. Vendar pa nameravajo takšne proizvodne obrate ustanavljati v drugih republikah oziroma na področjih, kjer je delovne sile dovolj.

A. Žalar

Za umnejše ravnanje s kmetijsko zemljo

Tržič – Izvršni svet občinske skupščine Tržič je na 36. seji razpravljal o predlogu statuta kmetijskozemljiške skupnosti tržiške občine. Sodil je, da je predlog zrel za obravnavo na občinski skupščini. Njeno sredino zasedanje je predvidevanje izvršnega sveta potrdilo.

Pristojnosti in naloge kmetijskozemljiških skupnosti so znane. Tržiška ni izjema. Še posebno zato ne, ker so kmetijske površine v občini, posebno ravninske, dokaj utesnjene in zato kaže biti pri spreminjanju namembnosti le-teh še bolj pozoren. Na pomembnost naravnega ravnotežja in ohranjevanje kmetijskih površin je bilo opozorjeno tudi pri snovanju in sprejemanju urbanističnega in prostorskega razvoja tržiške občine do leta 1980.

Tržiško kmetijskozemljiško skupnost so ustanovili Kmetijska zadruga Tržič, Gozdno gospodarstvo Kranj – gozdni obrat Tržič, krajevne skupnosti Sebenje, Križe, Pristava, Brezje, Kovor, Ravne, Tržič-mesto, Lom, Leše, Podljubelj, Senično, Jelendol in Bistrica, skupščina občine Tržič in občinska konferenca SZDL. Organi skupnosti so skupščina, izvršni odbor, predsednik skupnosti, poravnalni svet in stalne ter začasne komisije. Skupščino oblikuje 22 delegatov. Osem jih je iz organizacij združenega dela, dva izvolita skupščina občine in občinska konferenca SZDL, 12 pa krajevne skupnosti tržiške občine. Skupnosti Tržič-mesto in Tržič-Ravne imata skupnega delegata, medtem ko imajo vse druge skupnosti po enega delegata.

-jk

Preloženo sklepanje o zazidalnem načrtu

Radovljica – Na dnevni red zadnjega zasedanja vseh treh zborov radovljiške občinske skupščine (5. novembra) je bil ponovno predložen odlok o zazidalnem načrtu Jarše-Bled. Prva razprava o tem urbanističnem dokumentu je bila v občinski skupščini že konec junija letos, vendar so jo takrat zaradi drugačnega utemeljenega stališča sveta in delegacije krajevne skupnosti Bled prekinili in sklenili, da bodo o dokumentu razpravljali ponovno po reviziji urbanističnega načrta Bleda.

Kaže pa, da so sestavljalci dnevnega reda zadnje seje upoštevali željo nekaterih blejskih podjetij, ki bi rada zagotovila stanovanja za svoje delavce, in so takrat umaknjeni predlog odloka ponovno dali na dnevni red skupnega zasedanja, čeprav do revizije urbanističnega načrta Bleda še ni prišlo. Razumljivo je, da sta svet in delegacija krajevne skupnosti Bled ponovno razpravljala o tem. Njihovo stališče je bilo enako kot pred meseci. Na Bledu je potrebna najprej revizija urbanističnega načrta, ki naj bi zagotovil, da Bled čez leta ne bo spalno naselje. Zato je z možnimi zazidalnimi površinami treba ravnati zelo skrbno in hkrati ne pretirano okrniti obdelovalna zemljišča. Prav tako se v krajevni skupnosti zavzemajo, da naj tako v organizirani kot zasebni stanovanjski gradnji upoštevajo zazidalne površine za prebivalce Bleda. Predlagajo pa tudi, da organizirana blokovna gradnja ne bi smela biti predraga.

Na seji občinske skupščine je bilo ponovno podčrtano, da nekatera podjetja nujno potrebujejo stanovanja. Vendar so nazadnje sklenili, da predlog odloka o zazidalnem načrtu Bled-Jarše ponovno umaknejo z dnevnega reda, hkrati pa se morajo na Bledu sestati predstavniki krajevne skupnosti in zainteresiranih podjetij ter preučiti sporno vprašanje.

A. Ž.

Veliko zanimanje za prazno Bračičevo šolo

Tržič – V četrtek se je v Tržiču sestal odbor za ureditev in namembnost stare izpraznjene osnovne šole heroja Bračiča, ki jo je občinska skupščina po dolgotrajnih razpravah prepustila družbenim organizacijam in samoupravnim interesnim skupnostim, ki jih že več let tare prostorska utesnjenost. Da bi občinska skupščina skupnostim in organizacijam, ki se bodo vselile v opuščeno šolo zmanjšala že sicer precejšnje izdatke, je sama prispevala denar za zunanjo ureditev poslopja v Bračičevi ulici.

Za zdaj je znano, da bosta v pritličju dobila nekaj prostorov Avto-moto-društvo Tržič in folklorna skupina Karavanke, v prvem nadstropju pa knjižnica in lokalna radijska postaja. Za drugo nadstropje je interesentov veliko in je težko reči, kdo bo v izpraznjenem poslopju še dobil streho nad glavo. Na četrtkovi seji so bili enotni, da kaže v pritličju pripraviti še stanovanje za hišnika, sicer pa čim prej urediti centralno ogrevanje, vodovodno napeljavo, kanalizacijo in telefonsko napeljavo. Vseljevanje pred tem ne bi bilo smotrno.

-jk

(Ne)spoštovanje dogovora

KRANJ – Skupnost zdravstvenega zavarovanja naj razčisti z investitorjem glede soudeležbe tistih dodatnih sredstev, ki so posledica neupravičene razširitve sklepa. Uresničitev razširjenega programa je namreč po zakonu stvar investitorja. Če je pri tem sodelovala tudi občina, je prav tako tudi ona odgovorna za to. Razen tega naj zdravstveni svet oceni strokovnost vseh naložb v zdravstvo na Gorenjskem. Pregledati je treba nekdanji program in ga ponovno ovrednotiti. Skupnost zdravstvenega zavarovanja pa naj skuša tudi ugotoviti, kakšne so možnosti, da bi pri razvoju zdravstvene dejavnosti na Gorenjskem bila soudeležena tudi v republiki združena sredstva.

To so sklepi, ki jih je na zadnji seji v sredo, 5. novembra, sprejelo predsedstvo skupščine gorenjskih občin, ko je obravnavalo poročilo posebne komisije o graditvi prizidka splošne bolnice na Jesenicah. O gradnji tega prizidka in o skoraj 100-odstotnem prekoračenju prvotnega programa je bilo že več razprav. Prav zato in zaradi številnih kritik je predsedstvo skupščine gorenjskih občin spomladi imenovalo posebno komisijo, ki naj bi razčistila sporne zadeve pri novem bolnišničnem objektu.

Komisija je ugotovila, da bo prizidek veljal okrog 60 milijonov dinarjev, čeprav je bilo prvotno planiranih le 37 milijonov dinarjev. Razlika je po mnenju komisije nastala zaradi dodatne druge kleti, zaradi uporabe najnovejših tehničnih dosežkov po zgledu kliničnega centra, zaradi dragih načrtov, zaradi dodatnih stroškov in podražitev, ki so jih povzročila nepredvidena dela in počasna gradnja. Ni pa mogla komisija ugotoviti, kdo je pravzaprav kriv, da se je prvotni program tako razširil, kar je, kot rečeno, povzročilo tolikšno podražitev.

Nastali položaj so na seji predsedstva ostro kritizirali. Zadeva bi morda bila preprostejša, če se na Gorenjskem že pred štirimi leti ne bi dogovorili, da bodo skupaj zbirali denar za nove zdravstvene objekte. Takrat so sprejeli točen program gradenj posameznih objektov, se dogovorili za vsebino in obseg in s tem v zvezi tudi za porabo zbranega denarja. Posebej so tudi poudarili, da bodo kakršnekoli morebitne prekoračitve od sprejetega obsega gradnje morali investitorji plačati sami. Čeprav je bilo nekaj težav na posameznih področjih (ponekod je namreč prišlo do nepredvidenih gradbenih, arhitektonskih in podobnih zapletov), je začrtani program potekal po dogovoru. Le pri gradnji prizidka splošne bolnice Jesenice ni bilo tako.

Nekdo na seji predsedstva je rekel, da celoten zaplet kaže na to, da so že na samem začetku nekateri skušali nekatere stvari iz dodatnega programa uveljaviti skozi zadnja vrata. Rekel je, da so že enkrat ugotavljali, da v stroških gradnje ni bila upoštevana cena zemljišča, kot da bi kakšna bolnica danes stala v zraku. Skratka, problem je, ker se niso držali drugega dela dogovora, ki pomeni: Če bomo po planu zbirali denar za posamezne objekte, potem ga moramo tudi po planu trošiti, ne pa v končni fazi takšen dogovor tebi nič meni nič izigrati.

Prav sedanji primer nespoštovanja tega dogovora pa meče temno senco in dela veliko škodo vsem bodočim skupnim in dogovorjenim akcijam. Vliva nezaupanje v solidarnost. Nedvomno pri torej drži, da odgovorni pri gradnji tega objekta niso ravnali prav. Prekršili so dogovor s tistimi, ki dajejo denar od svojih osebnih dohodkov. Morda bi lahko tudi ugotovili in jim v isti sapi priznali, da so delali in se sami odločali v dobri veri, da objekt, kot je bil prvotno začrtan, ne bi najbolje rabil namenu današnjih in jutrišnjih potreb. Vendar če je njihove odločitve recimo spremljala takšna misel, potem bi bila vseeno njihova dolžnost, da bi se o svojih predlogih oziroma o spremembah pogovorili in sporazumeli s tistimi, s katerimi so se tudi sporazumevali in dogovarjali o zbiranju denarja.

A. Žalar

Kultura v delovne kolektive

Kulturna akcija v Radovljici — preveč proračunski programi — težak položaj kulture v razvitih občinah

Bled, 5. novembra — Republiški svet zveze sindikatov Slovenije in republiški odbor delavcev v kulturi bosta na skupni seji obravnavala aktivnost sindikatov v kulturi. Na tej seji želita čimbolj temeljito in vsestransko oceniti delo sindikata pri uresničevanju sklepov kongresa slovenskih sindikatov in ZKS o kulturi in uresničevanju ustavnih določil na tem področju družbenega delovanja. Zato sta pripravila več posvetov na to temo. Prvo je bilo v sredo na Bledu. Udeležili so se ga predstavniki občinskih sindikalnih svetov z vse Gorenjske, predsednica sektorja za kulturo pri republiškem svetu Zveze sindikatov Tilka Blaha s sodelavci in predsednica republiškega sveta sindikata delavcev v kulturi Ančka Korže.

Na posvetu so menili, da morajo biti temeljne organizacije odgovorne tudi za širjenje kulture med delavce. Tega dela pa ne zmorejo več dva ali trije delavci, ki so izvoljeni v komisijo za kulturo pri sindikalni organizaciji, temveč naj to delo opravlja profesionalni delavec. Vse družbenopolitične organizacije, ne samo sindikati, pa se morajo zavzemati, da delavec ne bo samo opazovalec kulturnih dobrin, temveč bo njihov ustvarjalec. Največ so na tem področju naredili v radovljiški občini, kjer so pred nekaj leti začeli s tako imenovano kulturno akcijo.

O njej je na posvetu spregovoril predsednik občinskega sindikalnega sveta Marjan Vrabec. Na gostovanje v Radovljico, Bled in druge večje kraje so povabili osrednje gledališke hiše, Prešernovo gledališče iz Kranja in druge igralske skupine. V začetku si je predstave ogledala približna tretjina delavcev, sedaj pa že kar dve tretjini. Gostovanja poklicnih gledališč pa so spodbudila delovanje amaterskih gledališč, oziroma dramskih skupin, ki so zaživela že skoraj v vseh večjih krajih. Tako so delovni ljudje že postali soustvarjalci kulture.

Poleg gledališč pa so k sodelovanju povabili tudi slikarje in glasbene umetnike. Poda razstav ne prirejajo v galerijah in drugih kulturnih ustanovah, temveč so jih prenesli v tovarne med delavce. Ta oblika je postala zelo priljubljena in obiskana, posebno še, ker se organizatorji potrudijo, da so med razstavljenimi deli tudi dela amaterjev, ki so zaposleni v kolektivu.

Tudi glasbene prireditve prirejajo v tovarnah. Skratka, kulturo so približali delavcu. In ta jo tudi sprejema. Tako, da se sedaj srečujejo z drugim problemom. Nimajo primernih in dovolj prostora, da bi lahko zadovoljili vse potrebe.

Marjan Vrabec pa je opozoril tudi na slabo sodelovanje in vključevanje osrednjih občinskih ustanov v kulturno akcijo in pa nedelavnost prosvetnih delavcev na področju kulture. O slednjem je že razpravljal aktiv komunistov prosvetnih delavcev, vendar rezultatov ni bilo.

Zatem so udeleženci posveta opozorili, da bi morale osrednje kulturne ustanove v republiki preiti iz ozkega elitnega zadovoljevanja potreb po kulturi v širši slovenski prostor med delavce. To se sedaj premalokrat dogaja, čeprav vsi delovni ljudje Slovenije prispevajo svoj delež v njihov proračun.

Spregovorili so tudi o vplivu delavcev na kulturno politiko. Programi so namreč še vedno preveč »proračunski« in premalo vsebinski in so cilji v njih slabo opredeljeni. Premalo je v njih opisana dejavnost posameznih kulturnih ustanov. Gorenjske kulturne skupnosti so pri tem naredile korak naprej, kar pa se za republiško skupnost ne bi moglo trditi. Programi posameznih kulturnih ustanov tudi niso med seboj usklajeni in tako se dogaja, da imajo gledališča v isti sezoni na programu enaka dela in se potem čudijo, zakaj ni obiska.

Poseben problem je materialni položaj kulture. Ob sedanjem načinu delitve prispevka za kulturo se pojavljajo bojazni, da ne bo mogoče obdržati kulturnega življenja na doseženi ravni, kaj šele, da bi napredovali. Predstavniki Gorenjske so poudarili, da niso proti izločevanju sredstev za solidarnost, hočejo pa vedeti, kaj in kje se bo s temi sredstvi delalo. Sedaj se namreč dogaja, da nerazvite občine iz solidarnostnih sredstev gradijo elitne kulturne ustanove in pripravljajo široke kulturne akcije, razvite občine pa se morajo boriti, da obdrže vsaj tisto, kar imajo. Prav tako se niso strinjali z delitvijo kulture po pomenu. Dejali so, da je kultura lahko samo kultura, ne more pa biti republiške, regionalne in občinske kulture.

L. Bogataj

Ugodna ocena

Jesenice — Na zadnji seji izvršnega odbora kulturne skupnosti na Jesenicah so razpravljali o devetmesečni realizaciji plana in o uskladitvi ter rebalansu finančnega plana kulturne skupnosti za letos, sklepali o pravilniku za določitev meril za določanje dohodka in drugih osebnih prejemkov delegatom in voljenim ter imenovanim funkcionarjem v občini Jesenice, obravnavali zasnove programa in finančnega plana za prihodnje leto ter nekatera druga vprašanja.

Ugodno so ocenili devetmesečno realizacijo tako po dohodkih in izdatkih, ki so v dovoljenih mejah. Zelo ugodni so rezultati poslovanja Prešernove in Finžgarjeve hiše, katerih skupni lastni dohodki pokrivajo izdatke oskrbovanja in vzdrževanja.

Več časa pa so posvetili zasnovam programa in finančnega plana za prihodnje leto. Čeprav zasnove, naloge in cilji izhajajo iz že sprejetega petletnega razvojnega načrta kulturnih dejavnosti v jeseniški občini, so vendar poudarili, da mora dohodek izvajalcev bolj temeljiti na opravljenem in vloženem delu. Zato bodo morali operativni programi izvajalcev točneje opredeliti naloge in sredstva, ker nikomur ni zagotovljen boljši položaj. O vrednotenju dela v kulturnih dejavnostih bodo z nekaterimi izvajalci opravili razgovore in razrešili odprta vprašanja.

Ob materialni osnovi jeseniške kulture v prihodnjem letu so menili, da je realno pričakovati enako prispevno stopnjo kot letos, to je 0,78 odstotka od kosmatih osebnih dohodkov. Več pa je odprtih vprašanj pri delitvi te stopnje za vzajemnost in solidarnost, 0,36 odstotka in 0,42 odstotka za kulturno skupnost Jesenice. To pa pomeni le okoli 13 odstotkov več sredstev kot letos in bodo zadoščala le za redno dejavnost izvajalcev kulturnih programov in minimalno vzdrževanje kulturnih objektov.

D. S.

Ob 140-letnici rojstva slovenskega skladatelja Davorina Jenka je bila v soboto, 8. novembra, ob 19. uri v avli osnovne šole v Cerkljah proslava, ki jo je pripravila krajevna skupnost Grad skupaj s šolo in družbenopolitičnimi organizacijami. V kulturnem programu so nastopili Marjan Lipovšek, ki je na klavirju spremljal Sabiro Hajdarović. Metka Leskovšek in Mito Trefalt sta recitirala pesmi Simona Jenka, moški pevski zbor KUD Davorin Jenko Cerklje pa je zapel nekaj pesmi. O življenju Davorina Jenka je govoril profesor Ciril Cvetko. Poleg domačinov so se proslave udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja kranjske občine. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Srednjeročni načrt kulturne dejavnosti

Kulturna skupnost Škofja Loka je za prihodnje petletno obdobje pripravila izredno pester program dela. V srednjeročni program je v celoti vključeno delovanje regionalnega zavoda za spomeniško varstvo iz Ljubljane, knjižnice »Ivan Tavčar« iz Škofje Loke, ljubljanskega zgodovinskega arhiva, škofjeloškega muzeja, zveze kulturno prosvetnih organizacij Škofja Loka ter domačega muzejskega društva.

Zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane je ugodno ocenil dosedanja prizadevanja in dela pri zaščiti kulturnih spomenikov na področju Škofje Loke in okolice. Obenem pa na ljubljanskem regionalnem zavodu menijo, da so bile v preteklem obdobju vse sile konservatorjev usmerjene predvsem v neposredno odkrivanje in zaščito teh spomenikov ter zbiranje denarja za ta dela, da pa ni bilo časa, niti denarja za načrtno izpopolnjevanje temeljne dejavnosti zavoda. Prav zato bo sredstva v prihodnje treba zagotoviti tudi za redna dela. Predstavniki zavoda nadalje priporočajo, naj se akcija zaščite kulturnih spomenikov, le-ta se je začela pred praznovanjem 1000-letnice mesta, nadaljuje tudi v prihodnjih letih. Vsekakor pa pri tem ne bi smeli zanemariti tudi zgodovinskih znamenitosti na terenu. Ljubljanski regionalni zavod bo v sodelovanju z zavodom za spomeniško varstvo SR Slovenije pripravil tudi poseben popisnik za grobove, grobišča, grobnice in pokopališča borcev NOB ter drugih žrtev fašizma.

Zgodovinski arhiv se bo prizadeval, da se bo arhivsko gradivo v celoti zavarovalo ter da bo postalo dostopno za širšo uporabo. To pa bo mogoče doseči z občasnimi arhivskimi razstavami, članki v tovarniških in drugih glasilih ter raznih informacijskih sredstvih. Gradivo bo potrebno konservirati in restavrirati, ga opremiti, poskrbeti bo treba za skladiščno opremo, obenem pa nekatere najzanimivejše dokumente presneti na mikrofilme.

In kakšni so načrti knjižnice »Ivan Tavčar«? Po predvidevanjih bosta leta 1980 v izposojevališčih knjig v škofjeloški občini po dve knjigi na prebivalca. Z boljšo ureditvijo knjižnične mreže in izposojevališč v Žireh, Gorenji vasi, Železnikih, Selcah, Poljanah in na Trati naj bi izposoja narasla na pet knjig na občana. Veliko pa si škofjeloški knjižničarji obetajo tudi od nakupa biblibusa. Šele takrat bo namreč lahko knjiga našla pot do vseh delovnih ljudi v občini. Svojo dejavnost pa bo loška knjižnica lahko razširila šele, ko bodo na voljo novi in večji prostori. Po predvidevanjih se bo knjižnica v Škofji Loki preselila v nove prostore leta 1977, knjižnici v Žireh in na Trati pa že prihodnje leto. Izboljšati bo potrebno tudi razmerje med leposlovjem in poljudno znanstveno literaturo — seveda v korist slednje. To razmerje naj bi bilo leta 1980 vsaj 30:70. Prav tako je predvideno, da bodo knjižnice v škofjeloški občini močno obogatile svoje knjižne zbirke. Na pet prebivalcev občine naj bi vsako leto prišla po ena nova knjiga. Čez pet let, tako predvideva srednjeročni načrt, bo v povprečju vsak občan letno obiskal knjižnico po dvakrat, v članstvu knjižnice pa bo najmanj 20 odstotkov prebivalcev škofjeloške občine.

Tudi zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Škofja Loka si je za prihodnje obdobje zadala obsežen načrt dela. V zvezo je včlanjenih šestindvajset društev in skupin, mnogi med njimi pa imajo v svojem sestavu še različne sekcije. Kot doslej bo ZKPO tudi v prihodnje pripravljala v Škofji Loki in po drugih krajih občine različne prireditve, od dramskih in pevskih revij v občinskem merilu do proslav ob kulturnih in drugih praznikih, pripravljala bo gostovanja naših kulturniških skupin v zamejstvu, zlasti na Koroškem in med Slovenci v Italiji, ter nastope njihovih skupin pri nas. Še posebno pa bo zveza iskala možnosti sodelovanja na kulturnem področju s pobratenimi mesti, še posebno s Smederevsko Palanko v Srbiji. V večjih krajih škofjeloške občine pa bodo tudi v prihodnjih letih gostovali člani znanih slovenskih gledaliških hiš.

Pomembne so tudi naloge muzeja v prihodnjih petih letih. Leta 1980 si bo po predvidevanjih muzejsko zbirko na loškem gradu ogledalo že najmanj 30.000 obiskovalcev. Muzej bo zato potrebno temeljito preurediti. Mnogi namreč že dolgo ugotavljajo, da sedanja muzejska zbirka v bistvu predstavlja šele jedro bodoče izpopolnjene zbirke, jedro, ki pa je brez začetka in konca. Predvsem bo potrebno izpopolniti arheološki del. Le-ta bo moral vsebovati gradivo od prazgodovine do visokega srednjega veka. Arheološki oddelek muzeja bo zato izvedel več akcij. Akcija izkopavanj v Žabnici bo predvidoma trajala pet let, na Godešiču in v Retečah štiri leta, akcija sondiranja poznoantičnih in staroslovanskih objektov štiri leta ter sondiranje limesa in šanc v bližini Stare Oselice eno leto.

Etnološki oddelek bo pripravil tudi več zbirk. Že prihodnje leto si bodo lahko obiskovalci ogledali zbirko »klobučarstvo in čipkarstvo«, leto kasneje zbirko »hišna dejavnost«, leta 1979 zbirko »ljudski umetniki« ter leta 1980 »šege in verovanja«. Posebna pozornost bo namenjena še urejanju muzeja na prostem ter proučevanju načina življenja v Gorenji vasi, Lajšah, Žirovskem vrhu in na Trati. Izredno obširen program akcij ima tudi oddelek za zgodovino in zgodovino NOB. Predvsem je tu mišljeno dopolnjevanje zbirk ter znanstveno raziskovalno delo.

Janez Pipan

Nova knjižnica v Žirovnici

Žirovnica — V soboto, 8. novembra, je občinska knjižnica Jesenice odprla svojo podružnično knjižnico v Žirovnici. Knjižnica ima sodobno urejene in opremljene prostore v domu TVD Partizan Žirovnica. Ob podpori krajevnih organizacij, ki so zagotovile prostore, je preureditev financirala kulturna skupnost Jesenice. Ob izpopolnjenem knjižnem fondu v sodobno urejenih prostorih bo knjižnica prav gotovo privabila krajane k še številnejšemu obisku.

D. S.

Razstava v škofjeloški galeriji

Škofja Loka — V škofjeloški galeriji pod gradom so odprli prenosno razstavo 40 let stavkovnega gibanja na Gorenjskem. Razstavo so pripravili sodelavci oddelka za delavsko gibanje pri Tehničnem muzeju jeseniške Železarne in so si jo na Jesenicah že lahko ogledali. Razstava bo gostovala v vseh gorenjskih občinah. Tako bodo izpolnili dogovor, ki so ga sklenili z vsemi kulturnimi skupnostmi Gorenjske.

D. S.

Trda skorja navadnega kruha

V jeseniški in v radovljiški občini kupuje prebivalstvo večinoma le črni in beli kruh, medtem ko v kranjski in v tržiški občini razmeroma malo posegajo po navadnem kruhu. Proizvodnja kruha, ki se omejuje le na tri osnovne artikle, pa prinaša neugodne finančne rezultate

Kruh je, kruha ni, kruh je drag, kruh je v primerjavi s ceno živinske krme smešno poceni, kruh v drobtine ali celo na smetišče, kruh tako ali drugače, največkrat pa omenjan tedaj, kadar ga nam prodajalec ne more položiti v cekar. Niti za kanček nismo popustljivi, kadar zagledamo prazne police in postanemo neprizanesljivo kritični do trgovin in do pekarn. Kruh je postal boleča točka z vseh strani in plati za samega potrošnika, nič manj prizadeto pa ga ne obravnavajo tudi njegovi proizvajalci in prodajalci. Le-ti poznajo tržišče do njegove zadnje potankosti in verjetno ni treba posebej poudarjati, da ukrepajo tako, da bi slišali kar najmanj tožb in pritožb od – to si pa kar lepo priznajmo – danes izredno zahtevnega potrošnika.

In zakaj vendarle ne bi prisluhnili samim pekarnam in se potlej drugače zamislili nad »štruco«, ki je preveč ali premalo zapečena, jasno, mnogo slabša od one »primorske«, ki gre v slast, da je kaj! (Ob tem pa kruh na Primorskem ni prav nič drugačen, le bolj napihnjen je in bledo pečen in predstavlja le dobrodošlo spremembo). »Štruca«, ki je po našem okusu zdaj dobra, zdaj slaba, ker je morebiti preveč bleda, je še najbolj obrevovana tedaj, ko zašepa prestrba in je sploh ni. Kakšen dobaten pomislek ne bi bil odveč predvsem tedaj, ko zagledamo v odpadkih menz in drugih kuhinj – žal tudi šolskih – na kilograme in kilograme narezanega kruha ali tedaj, ko nam bo kmet resno zatrjeval, da že nekaj časa kupuje večje količine kruha in ga trosi živini. In kadar v odpadkih zagledamo kruh, potem nam je lahko jasno, da je naše razsipništvo naravnost strahotno nedopustno in da je na vsak način treba omejiti razmetavanje žitnega fonda, pšenice, ki je nikjer več nimajo v izobilju. Podatek, da okoli 20 odstotkov kruha enostavno zmečemo proč terja resne ukrepe, vzbuja pa tudi takšne in drugačne pomisleke, med drugim tudi povsem preprosto pove, da je kruh – pa najsi priznamo ali pa ne – v primerjavi z ostalimi živili zelo poceni. Dobro, če že ne sprejmemo podatka, da je v sosednji Avstriji trikrat dražji, potem je primerljiv podatek, da je pri nas praktično cena krmil višja od cene kruha. Kruh se ni podražil, četudi so visoko poskočile vse cene, med drugimi na primer tudi kvasu.

ZA JESENICE IN RADOVLJICO ČRNI IN BELI KRUH

Živilski kombinat Žito, TOZD Triglav, tovarna mehkega peciva in pekarna Lesce v primerjavi z drugimi temeljnimi organizacijami v Kranju in v Tržiču dnevno proizvaja največ črnega in belega ter rženega kruha, ki predstavlja kar 84 odstotkov vse proizvodnje. Medtem pa pekarna v Kranju teh osnovnih vrst kruha proizvede le okoli 50 odstotkov, v Tržiču pa le za okoli 24 odstotkov vse proizvodnje. Kupec v radovljiški in jeseniški občini se tako večinoma odloča le za nakup takih kruhov, ki so enodnevna dobrina, v ostalih občinah pa potrošniki posegajo po drugih vrstah, ki so zagotovljeno boljše, kvalitetnejše, z daljšim rokom trajanja. V teh občinah, kjer je struktura proizvodnje pestrejša, poleg črnega in belega ter rženega kruha použijejo največ kmečkega kruha, ki je prav posebno pečen, ročno obdelovan in kvalitetnejši.

PESTRA, A NEIZKORIŠČENA PONUDBA

Pekarna v Lescah si že nekaj let prizadeva, da bi obogatila tržišče in prodrla s svojo ponudbo vseh 22 vrst kruha, kolikor jih vsak dan prihaja iz peči. Njena prizadevanja so resna in ekonomsko nujna, saj prav osnovne vrste kruha povzročajo resne finančne težave. Beli kruh s prodajno ceno 5,20 dinarja: proizvodni strošek 5,42 dinarja, rabat trgovini 0,20 dinarja, izguba pri kilogramu belega kruha znaša 0,42 dinarja. Črni kruh s prodajno ceno 3,60 dinarja; proizvodni strošek 4,09 dinarja, rabat 0,20 dinarja, izguba pri kilogramu črnega kruha 0,69 dinarja. Rženi kruh s prodajno ceno 4,40 dinarja: proizvodnji strošek 4,74 dinarja, rabat 0,31 dinarja, izguba pri kilogramu rženega kruha znaša 0,65 dinarja.

Ob tem je pekarna v petih mesecih proizvedla 1662 ton belega kruha in le 105 ton kmečkega kruha. V Kranju in v Tržiču tako zaželenega kmečkega kruha proizvede pekarna za Jesenice in za Radovljico le 2,20 odstotkov vse svoje proizvodnje, kruha z dodatki maščob in sladkorjev 2,10 odstotka, specialnih kruhov 3,85 odstotka, peciva in žemelj 6,45 odstotka itd.

Nekoliko drugačna struktura prodanih izdelkov velja za sezonske mesece, ko se skorajda podvoji popraševanje po dražjih artiklih. Medtem ko znaša najmanjša proizvodnja žemelj 19 ton, se v poletnih mesecih povzpne na 40 ton, prodaja alpskega kruha pa se od 6 ton povzpne na 19 ton.

KRUH SE VRAČA NEPRODAN

Tako kot trgovina po lastnih izkušnjah in predvidenem popraševanju naroča količine kruha, tako tudi v pekarni po lastnem občutku in domnevni prodaji načrtujejo svojo lastno dnevno proizvodnjo. Upoštevajo vse mogoče razmere, organizirali pa so ob vhodu v pekarno stalno službo, kjer kruh kupci vedno lahko kupijo.

Ne tvega le trgovec, tvega tudi pekarna, ki nikakor noče dovoliti, da bi kruha kdajkoli zmanjkalo. Trgovine pa prodajo zdaj več zdaj manj, naročena količina kruha je razprodana ali pa ostaja na policah, ob nezadovoljnih kupcih, saj kupec en dan starega kruha noče kupiti. Kruh se vrača iz trgovin nazaj v pekarno, razrezan in neuporabljen pa obleži na tleh, v smeteh, v koritih. Ob letošnjem dnevu mrtvih – na primer – v Radovljici kruha ni bilo mogoče več kupiti, kljub temu pa so prav iz tega območja vrnili pekarni kar 800 kilogramov kruha, ki je ostal neprodan na policah nekaterih trgovin. Beli kruh predela pekarna v drobtine, ki pa očitno zaradi naše spremenjene kuhinje niso več med popraševanimi artikli (pred leti so pošiljali v prodajo okoli 6 ton drobtin, zdaj komaj 2 toni), črni kruhi pa v več tonah na mesec romajo za živinsko krmo.

KORAK NAPREJ V PROIZVODNJI

Neugodni finančni položaj, ki ga povzroča izključno le enolična potrošnja osnovnih vrst kruha, narekuje pekarni več novih ukrepov. Ne nazadnje tudi zaradi tega, ker je večletni primanjkljaj vzrok za številne druge probleme, ki se pojavljajo v sami organizaciji, od slabih osebnih dohodkov zaposlenih do izredno občutnega pomanjkanja kadrov. Kljub modernizirani proizvodnji terja pekovski poklic danes še vedno precejšnje napore, saj odpade kar 41 odstotkov delovnih ur na nočne ure, slaba kadrovska zasedba pa prinaša posebno v poletnih mesecih ob večji proizvodnji skoraj nepremostljive težave. Mladi se poslavljajo od dvojnega dela in nujnih nadur, od osebnih dohodkov, ki v povprečju ob največjem delovnem učinku dosežejo skromnih 2440 dinarjev.

Obiščite našo trgovino v Škofji Loki, Titov trg 4/b (pasaža hotela Transturist),

v kateri vam nudimo po znižanih cenah:

– metrsko blago – moško in žensko perilo – zavese – pletenine – moške srajce

Se priporočamo TP Manufaktura Ljubljana, poslovalnica Škofja Loka

Pekarna in prodajalci bi seveda probleme prodaje najugodneje rešili tako, da bi kruh iz peči vložili v namenske zmrzovalnike. Sedanje stanje pa terja več čimhitrejših rešitev, med drugim takojšnji dogovor pekarne in obeh občin, da se pripravi nemotena in organizirana prodaja vseh kruhov, posebno kvalitetnejšega kmečkega kruha. Bogatejša ponudba bi zadovoljila potrošnika, saj je obenem včasih še kako res, da na policah večkrat ni drugega kot trije osnovni kruhi. Pekarno pa bi rešili težkega finančnega stanja.

Kruh z daljšo dobo trajanja bi potlej najbrž tudi pojedli. Bilo bi manj skrajno malomarnega razmetavanja osnovnega živila, ki nedopustno zavržen predstavlja ogromno škodo, siromaši naš žitni fond, ki ga nihče nima toliko, da bi ga celo razmetaval, ki ga nihče, četudi bi ga že imel, v smislu dobrega gospodarjenja ne bi izgubljal. Včasih, ko je kruh predstavljal dobrino v resničnem smislu te besede, so pravili: »Če kruh pade ti na tla, brž poberi ga,« danes bi pa že skoraj lahko priredili: »Če kruh pade ti na tla, vsaj ne brcni ga.«

Darinka Sedaj

BREZ DENARJA ČEZ ZASNEŽENI BALKAN

Posadka je še spala, čuvaj najbrž tudi. Rád bi se izmuznil ven, a vrata pristanišča so bila ob tej uri še zaklenjena. Spalno vrečo in torbo sem vrgel čez ograjo in nato še sam splezal na ono stran. Ostanek noči, oziroma začetek jutra, sem prespal na kolodvoru, ki je bil zdaj že odprt. Zbudil sem se slabe volje in lačen. Še nič se ni premaknilo z mesta: Še vedno sem bil v Carigradu in še vedno brez denarja. Zdaj bi že moral kaj ukreniti. Lahko bi šel na naš konzulat in jih prosil, naj mi plačajo vožnjo domov. Lahko bi šel na cesto prosjačit. Lahko bi šel tudi v bolnico prodat nekaj svoje krvi.

Zavrgel sem vse tri možnosti in se odločil za četrto. Računal sem s tem, da bi lahko spodaj v pristanišču našel kakšno jugoslovansko ladjo, ki bi me bila pripravljena vzeti na krov in me odpeljati do Reke ali Trsta. Če ne bi šlo drugače, bi na ladji tudi delal in si s tem prislužil posteljo in hrano.

A tokrat mi sreča ni bila mila. Ves dan sem se klatil po pristanišču, da bi staknil kakšno našo barko, a vse je bilo zaman. Na vseh ladjah so se šopirile turške zastave s polmesecem in zvezdo, niti na eni ni vihrala naša trobojnica.

Šele mnogo pozneje, ko sem bil že zdavnaj doma v Sloveniji, sem od nekega mornarja zvedel, da ladje sploh nisem iskal na pravem mestu, ampak bi moral čez Bospor v Uskudar, kjer je mednarodno pristanišče.

SREČANJI Z INDIJCEM DHEVIJEM IN Z RADODARNIM TRGOVCEM IZ IZMIRA

Ves potrt in razočaran sem se zvečer spet vrnil na svoje izhodišče – kolodvor. Tam me je ustavil neki taksist in ko je zvedel, da hočem v Jugoslavijo, se mi je ponudil, da me s taksijem pelje do Beograda. Raje ne povem, za kakšno ceno. Najbrž si ni mogel niti približno predstavljati, kakšno je moje finančno stanje, sicer mi ne bi potem ponujal še droge, zlata in švicarskih ur.

Ko sem se že skoraj sprijaznil s tem, da bom še eno noč prezebal v Carigradu, se mi je nazadnje vendarle nasmehnila sreča. Ko sem prišel v čakalnico, me je obkrožila gruča Turkov in me začela nadlegovati z običajnimi vprašanji; kot so: Kam greš, od kod prihajaš, kako ti je ime itn. itn. Med njimi je bil tudi neki trgovec iz Izmira, po rodu Srb, in ko je zvedel, kako je z menoj, je med prisotnimi takoj organiziral nabiralno akcijo, s pomočjo katere je zbral stotrideset turških lir, kar naj bi mi zadoščalo za vlak do Sofije. Denar sem sicer s hvaležnostjo vzel, a vozne karte do Sofije nisem kupil, ker sem bil lačen in sem trideset lir zapravil za večerjo. Ostal mi je še stotak, ki je zadoščal za vlak do Plovdiva.

Med tistimi, ki so mi pomagali s svojim prispevkom, je bil tudi Indijec Dhevi, s katerim sem se pozneje, ko sem čakal na vlak, dalj časa pogovarjal. Povedal mi je, da je doma iz neke vasi blizu Jaipura, da je v Delhiju študiral politično ekonomijo, zdaj pa potuje k svojemu prijatelju v Milano. Mislil sem, da se bova nekaj časa vozila skupaj, ampak on je rekel, da bo šel na vlak šele naslednji dan, ker ima v Carigradu še neke opravke na konzulatu.

Z VLAKOM DO PLOVDIVA

In končno – vlak. Vendarle sem se premaknil z mrtve točke. Vso noč sem spal v praznem kupeju drugega razreda in zjutraj me je že prebudilo bolgarsko sonce. Čeprav sem imel karto samo do Plovdiva, sem na tihem upal, da bo kondukter pozabil name in da se bom lahko peljal do Sofije. Ko sem se pripravljal, da bi postajo prespal, je prišel v moj kupe kondukter, me pocukal za rokav in zavpil v uho: »Plofdif, gospodine, Plofdif!« V mislih sem mu preklel vse, kar mu je dragega na tem svetu, a nič ni pomagalo: moral sem dol.

Plovdiv je zelo urejeno, zelo čisto, a v bistvu zelo dolgočasno mesto. V želodcu so se mi že od jutra delale pajčevine in niti na kraj pameti mi ni prišlo, da bi se šel turista in si začel ogledovati mestne znamenitosti. Samo naprej me je vleklo, čimprej domov.

Pešačil sem do konca glavne mestne ulice – Aleje Oktobrske revolucije in potem še naprej mimo jablanovih nasadov in ogromnih steklenih cvetličnjakov, dokler nisem prišel do mesta, ki se mi je zdelo primerno za ustavljanje avtomobilov.

AVTOSTOP DO SOFIJE

Več kot dve uri sem stal tam pri konfinih in stegoval palec, cesta pa se je kot zakleta zarotila zoper mene in zoper mojo namero, da pridem v Sofijo še do večera. Čeprav je bilo vreme sončno, me je zeblo do kosti, ker se je vame ves čas zaletaval strupeno mrzel severni veter. Ko sem nad bolgarskimi šoferji že naredil križ, se je med njimi vendarle našla dobra duša in me potegnila do Pazardžyka. Bil je lepo oblečen moški srednjih let, po vsem videzu poslovni človek, v poljskem fiatu. Bil sem nekoliko presenečen, taki po navadi ne ustavljajo.

V Pazardžyku mi ni bilo treba dolgo čakati. Že po desetih minutah mi je ustavil neki tuberkulozni mladenič in me peljal do zdravilišča Kostanec, kjer je bil na zdravljenju. Imel je novega moskviča s petdeset konji in kadar naju je prehitel kakšen poljski fiat, je zavistno zavil z očmi, češ, njemu je lahko, on je gospod, ker si lahko privošči avto z osemdeset konji. Videti je bilo, da njegovi sreči ne bi bilo konca, če bi si nekega dne mogel kupiti škatlo s sto konjskimi močmi.

Pri Kostancu, ki leži precej visoko med gozdovi, je ležala na tleh pol metra debela snežna odeja, cesta pa je bila polna umazane brozge. Ko mi je končno ustavil neki razmajan tovornjak, sem bil že ves moker in obrizgan. Z njim sem se peljal samo kakih dvajset kilometrov, a v tem času je voznik preklel ves bolgarski režim, Ruse in njihovega Brežnjeva, ki baje Bolgarom ne da dihati, hkrati pa mi je zapel pravo hvalnico o Jugoslaviji, ker baje lahko pri nas počneš kar hočeš, potuješ, kamor hočeš, gledaš ameriške filme in se naslajaš nad slikami golih lepotic.

Tudi četrti avto je bil tovornjak in šele ta me je potegnil do Sofije. Ko je šofer zvedel, da potujem v Slovenijo in da sem brez sredstev za preživljanje, mi je dal iz svojega žepa pet bolgarskih levov, kar naj bi bilo dovolj za vlak do Niša. Naredil sem prav tako kot prej v Carigradu. Večji del denarja sem porabil za nakup hrane, za ostanek pa sem kupil železniško karto do jugoslovanske meje.

PREVIDNI BOLGARSKI GRANIČARJI

V veliki, hladni in brezdušni dvorani sofijske železniške postaje sem prezebal skoraj do polnoči, ko je šel s perona zadnji vlak do Dobromana in Kataline na državni meji. Ko sem prišel v Katalino, je bila jasna noč z mesecem in zvezdami. Najprej sem nameraval prespati v čakalnici in potem zjutraj oditi naprej, pa mi postajni načelnik tega ni dovolil. Ni mi kazalo drugega kot da sem vzel pot pod noge in se odpravil peš proti dva kilometra oddaljenemu mejnemu prehodu. Nisem bil dolgo sam. Že po nekaj sto metrih hoje sta me dohitela dva bolgarska graničarja s psom in se mi ustrežljivo ponudila za spremstvo. Nič nisem imel proti, še posebej ne zato, ker sta fanta stiskala v rokah nabiti puški, pa tudi pes ni bil videti nič kaj prijazen in krotek.

Na ovinku, sto metrov pred našo mejo, sta me spustila in se vrnila nazaj. Na naši strani je bila carinska posadka vsa v neki ognjeviti nogometni debati in se kljub nepričakovanemu nočnemu obisku ni dala kaj prida motiti. Nihče se ni niti zmenil za mojo prtljago. Komaj, da so me utegnili pogledati in žigosati potni list.

ZASTONJKARSKA VOŽNJA PO JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNICAH

Po dobri uri pešačenja po škripajočem snegu sem končno prišel v Dimitrovgrad. V kolodvorski čakalnici je bil prepih, skozi razbita okna je bril januarski veter in takoj sem vedel, da ta noč ne bo zame niti najmanj prijetna. Na edinih dveh klopeh v čakalnici sta smrčala dva onemogla vinska bratca in ni mi kazalo drugega kot da sem spalno vrečo razgrnil po ledenomrzlih betonskih tleh. Proti jutru je začelo povrhu vsega še snežiti in ko sem zjutraj pogledal iz vreče, sem videl, da sem pokrit s pol centimetra debelo plastjo snega, ki ga je veter natrosil skozi razbito okno. Bil sem skoraj zmrznjen. Nekaj minut sem moral silovito kriliti z rokami in nogami, da mi je v premrle ude spet pritekla topla kri.

Šel sem na cesto ustavljat avtomobile, pa sem hitro sprevidel, da tu ne bo pravega kruha zame. Cesta je bila zasnežena, prometa pa ob tej uri skoraj ni bilo. Kaj naj zdaj storim? Rešitev se je ponujala sama od sebe. Šel bom na vlak. Kaj zato, če nimam denarja za vozovnico. Ko me bodo vrgli iz enega, bom šel na drugega. V treh, najpozneje v štirih dneh bom doma. Vrag naj pocitra sprevodnike. Le kaj mi kdo more? Dokumentov mi ne smejo vzeti, tudi prtljage ne. Vse, kar lahko storijo, je to, da me vržejo z vlaka. Seveda šele takrat, ko vlak stoji, ne med vožnjo. Sicer pa ekspresni vlaki bolj malo ustavljajo.

Rečeno, storjeno. Ob devetih sem šel na tauern express in se mirno usedel v kupe drugega razreda. Niti na misel mi ni prišlo, da bi se šel slepega potnika in se skrival pod sedeži ali v stranišču.

Ko je prišel sprevodnik, sem naredil ponižen in skesan obraz, rekoč da prihajam z Vzhoda, da so me v Turčiji okradli, da že tretji dan nisem nič zaužil in da se moram nujno vrniti domov. Da bi naredil nanj še boljši vtis, sem dodal še nekaj fraz o tem, da sem pripravljen plačati pozneje in mu v ta namen pomolil pod nos potni list, da bi si lahko prepisal moje osebne podatke. Z zadovoljstvom sem ugotovil, da je moje naprezanje obrodilo sadove. Pustil me je do Niša, pustil bi me celo do Beograda, a se je opravičil, češ, da gre v Nišu z vlaka in da mi ne more dati več zagotovila za naprej.

Do Niša se potem ni zgodilo nič omembe vrednega. Izjema so bili morda le hribi, ki so bili ponekod podobni tistim v Coloradu in Wyomingu na ameriškem divjem zahodu.

V Nišu je deževalo. Bil je mrzel dež, pomešan z vetrom in mi je do razbolelosti prebičal obraz. Mali Romi iz predmestja so me prosjačili za cigarete in zraven vzklikali: »Duju spik ingliš, duju spik ingliš?« Zdelo se mi je neumno, da me imajo za tujca, zato sem jim odgovarjal nazaj s sočnimi srbskimi kletvicami. Pred avtobusno postajo me je ustavila neka stara izmozgana pijanka. Po vsej sili me je hotela spraviti v bližnjo kolibo, kjer naj bi mi nekaj dala. Seveda šele potem, ko bi ji plačal pol litra travarice. Vljudno sem se zahvalil za povabilo in se vrnil na kolodvor. Ekspresni vlak za Beograd je odpeljal ob dveh popoldan. Ponovila se je zgodba iz Dimitrovgrada. Spet s srečnim koncem, čeprav je bil kondukter precej bolj skeptičen do mojih opravičil kot prejšnji. Dal mi je vedeti, da je v svoji dvajsetletni sprevodniški praksi slišal že sto in sto takšnih in podobnih zgodbic in da naj si nikar ne domišljam, da bo prav moji verjel. Potem je šel še večkrat mimo mojega kupeja, a ker me ni niti enkrat spomnil, da bi moral dol, sem si mislil, da se lahko mirne duše peljem do Beograda. In se tudi sem.

(Se bo nadaljevalo)

obiščite — obiščite — obiščite

SMUČARSKI SEJEM

od 13. do 16. novembra

v kulturnem domu France Mrak, Kokrica pri Kranju

Sodelujeta:
veletrgovsko podjetje **Kokra** — veleblagovnica **Globus** in **Elan** — Begunje

Sejemski program

- prodaja smuči Elan v I. in II. kvaliteti
- prodaja rabljene opreme
- prodaja okovja, palic, sank, smučarskih čevljev in drsalk
- strokovna montaža okovja po 25 din na par
- strokovni nasveti pri izbiri smučarske opreme
- razstava druge smučarske opreme in oblačil
- nagradno žrebanje vstopnic

Sejemski čas

13. in 14. novembra od 15. do 19. ure
15. in 16. novembra od 9. do 19. ure

obiščite — obiščite — obiščite

Zlata poroka pri Gričarjevih na Golniku

V kranjski občini je vsako leto okrog 500 parov, ki se odločijo za poroko, a na komaj sto sklenjenih zakonskih zvez je ena zlata poroka, to je po petih dolgih desetletjih ponovitev obljube o zvestobi in skupnem življenju. V vrste teh redkih jubilantov sta se v soboto uvrstila tudi **Ivana in Martin Gričar z Golnika.** V starinskem ambientu nekdanje kranjske mestne hiše sta si ob navzočnosti otrok, bratov in sester in številnih vnukov ponovno izmenjala prstana. Iz nagovora zlatoporočencema, prebral ga je dramski igralec, član Prešernovega gledališča iz Kranja Jože Kovačič, smo zvedeli, da njuna življenjska pot ni bila posejana z rožicami, temveč sta si večkrat morala utirati korake skozi težke življenjske preizkušnje.

Mama Ivana je bila rojena 25. decembra 1900, kot ena izmed desetih otrok delavske družine Merlakovih z Golnika. Komaj enajst let je imela, ko je morala po smrti matere zapustiti domače ognjišče in si služiti kruha pri tujih ljudeh. Življenjska pot jo je zanesla v Slap pri Tržiču, od tu pa v Dugo Reso, kjer se je zaposlila v tekstilni tovarni.

Oče Martin je po rodu z Dolenjskega. Rojen je bil 14. novembra 1896. leta v Velikem Cirniku. Tudi njegova otroška leta niso bila vesela in brezskrbna, saj je kot otrok številne delavske družine kmalu občutil, kaj je delo. Še kot deček je moral za pastirja in kasneje za hlapca. Leta 1916 je bil vpoklican v vojsko. Poslali so ga na soško fronto. Srečno je prestal težke boje in se je po razpadu Avstro-Ogrske vrnil v domači kraj. Toda, ko so se leta 1919 začeli boji za severno mejo, se je pridružil četam generala Maistra. Topot je ni tako srečno odnesel. Nemci so ga ujeli in precej mesecev je preživel v ujetniškem taborišču v Linzu. Po vrnitvi v domovino je nekaj časa delal pri kmetih in drvarjih, po dveh letih pa je odšel v Dugo Reso na delo v tekstilno tovarno.

V tovarni, daleč od domačega kraja, je spoznal rojakinjo Ivano. Iz prijateljstva se je rodila ljubezen in 11. oktobra 1925. leta sta se poročila. Mama je kmalu po poroki morala pustiti delo in se posvetiti vzgoji otrok, ki so prihajali drug za drugim. Martin je v tekstilni tovarni v Dugi Resi vztrajal še štiri leta, zatem si je poiskal delo v Nišu, od tu pa se je družina vrnila na Golnik, kjer zlatoporočenca še sedaj živita. Oče je nekaj časa delal pri zidarjih, v letih pred vojno pa je bil večkrat tudi brez redne zaposlitve. Med drugo svetovno vojno je delal na železniški progi, po vojni pa v opekarni v Bobovku, kjer je leta 1954 dočakal upokojitev.

Čeprav je bila njuna usoda polna naporov in premagovanj, trije od šestih otrok so jima umrli v rani mladosti, se vendarle še znata poveseliti. V soboto, ko sta 50 let skupnega življenja tudi uradno potrdila, sta skupaj z otroki, osmimi vnuki in dvema pravnukinjama ter številnimi drugimi sorodniki in sosedi imela pravo ohcet z godbo in s plesom. Igral je ansambel Murka iz Lesc. Saj poroka brez godbe ni prava, brez plesa pa tudi ne.

L. Bogataj

Začetek planinskih predavanj

S predavanjem Franceta Vogelnika iz Maribora »Od Ohrida do grških gora«, ki bo jutri, 12. novembra, ob pol osmih zvečer v delavskem domu v Kranju, začenja Planinsko društvo Kranj serijo planinskih predavanj, za katere se odloča že več zim zapored. Predavatelj iz Maribora bo poslušalce seznanil z zanimivostmi Ohrida ter jih v besedi in sliki popeljal do Delf, Parnasa in na Olimp.

Predavanja bodo na sporedu vsakih 14 dni. Naslednje bo 26. novembra ob isti uri v dvorani delavskega doma. Predavatelj Svetozar Guček bo govoril o popotovanju na Havajske otoke in obisku mesta Pearl Harbour. Japonski napad nanj je bil namreč vzrok, da so Združene države Amerike na strani zaveznikov vstopile v II. svetovno vojno.

-jk

Sindikalno prvenstvo v avtorallyu

Radovljica — Pod pokroviteljstvom občinskega sveta zveze sindikatov Radovljica in zveze telesnokulturnih organizacij Radovljica bo avtomoto društvo Podnart v nedeljo, 16. novembra, ob 9. uri priredilo občinsko sindikalno prvenstvo v avtorallyju za leto 1975. Tekmovanja se lahko udeležijo člani osnovnih organizacij sindikata in konferenc osnovnih organizacij.

Tekmovanje, ki bo potekalo na lastno odgovornost članov, bo sestavljeno iz prevoza celotne proge v določenem času, spretnostne vožnje na eni izmed kontrol, prevoza določenega dela proge na kronometer, streljanja z malokalibrsko puško, kegljanja in opisa pomena določenih spomenikov NOB na progi. Sicer pa se bo tekmovanje ocenjevalo po pravilniku AMZS.

Za tekmovanje se lahko prijavijo vsi člani in članice sindikata iz radovljiške občine. Najboljši posamezniki bodo za prvo, drugo in tretje mesto dobili odličja, najboljše tri ekipe pa bodo dobile pokale občinskega sveta zveze sindikatov. Le-te bodo podelili na zaključni prireditvi letošnjih sindikalnih športnih iger v občini.

Prijave za nedeljsko tekmovanje sprejemajo na občinskem svetu zveze sindikatov Radovljica do vključno 14. novembra do 12. ure.

A. Ž.

Črtomir Zorec:

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajih in ljudeh)

(93. zapis)

Skozi Korške tesni — če potujemo od Kort proti Železni Kapli — nas bo asfaltirana cesta kaj kmalu pripeljala na Obirsko. Gorsko vas z raztresenimi domačijami na vseh konceh, vse pa na južnem pobočju visokega Obirja (2141 m). Imamo Spodnje in Zgornje Obirsko (Ebriach). Farno središče je na Zgornjem Obirskem, kjer namerijo kar 895 m nadmorske višine.

Vas je raztresena, kot so pač izvečine vse gorske vasi (kar spomnimo se na našo Kokro ali pa na Jezersko). Cerkev je zgrajena v gotskem slogu. Zavednost, slovensko narodno, pa utrjuje šola, kjer so skoro vsi otroci priglašeni slovenskemu pouku.

UČITELJ IN PESNIK

Srečna vas Sele, ki ima učitelja in župana Hermana Velika — nič manj srečna vas Obirsko, ki ima učitelja in pesnika Valentina Polanška! Vsestranega moža izvedenega v literaturi, v glasbi in v ljudskem prosvetljevanju. Učitelja — v najbolj svetlem smislu besede. Sicer pa sem slišal od svojih starih — ko sem se še mlad odločal za poklic — da so le trije moški poklici vzvišeni, sveti: zdravniški, učiteljski in duhovski. Za trgovce, mesarje in krčmarje kaj takega res ne bi mogli trditi. Ne tedaj, ne sedaj!

Valentin Polanšek — koroški slovenski pesnik.

No, na Obirskem živi, poučuje, pesnikuje in tudi v prosvetnem društvu živo sodeluje simpatični Valentin Polanšek (roj. l. 1928 v bližnji Lepeni nad Železno Kaplo.) Objavljati je začel l. 1948. Od tedaj dalje pa je izšlo troje njegovih pesniških zbirk (Grape in sonce, Karantanske in Lipov bogec).

Polanšek se v svojih pesnitvah ne dotika le narodnostne tragike svojega ljudstva, pač pa tudi socialnih stisk in krivic, ki peste koroškega kmeta in delavca.

»NAŠA DOMAČA BESEDA NA OBIRSKEM«

Tak je bil naslov prireditve na Obirskem, ki jo je pripravil pesnik Valentin Polanšek v dvoranici pri Kovaču. Absolventi slovenske celovške gimnazije in dunajski ter graški študentje, po večini doma z Obirskega, so brali iz del različnih koroških slovenskih pesnikov in pisateljev. Tako so bili ljudje seznanjeni s slovensko besedo, ki jo tako prizadevno goje naši mladi rojaki onstran Karavank.

Za popestritev kulturnega večera je poskrbel obirski ženski sekstet, ki ga vodi Valentin Polanšek. Ki poskrbi za besedilo in melodijo. Torej je Polanšek tudi glasbenik!

Zdaj razumem, zakaj imajo Obirčani radi svojega učitelja — kot Selani svojega Velika! Za oba velja, da se ravnata po Levstikovi besedi:

Ne le, kar veleva mu stan —
kar more, to mož je storiti dolžan!

Ob izidu ene od Polanškovih knjig je nedavno umrli literarni kritik Mitja Mejak trdil, da izid pesniške zbirke koroškega rojaka pomeni več kot samo dejanje rodoljubne ljubezni — kajti, kjer se poraja slovenska pesem, tam živi tudi duh narodne trdoživosti. Vsekakor se tako znova in znova odpirajo izviri duhovne biti selovenskega koroškega človeka. Mi tostran visokih gora karavanških ob vsaki novi koroški pesmi spet začutimo utrip tega dela slovenske domovine — čeprav je ta utrip skoro vsakokrat tako bridek, da ostanemo spričo njega zamorjeni in presunjeni.

Dozoreli pesnik Valentin Polanšek se v svojih pesnitvah vrača k zemlji svojih dedov, veseli se vigredi, ki vsako leto pride in razveseli srce pesnika, v bistvu še vedno kmečko čutečega. Za primer tole pesem:

Kmečka slika

Takšen želim biti,
kot je vonj ajdovih žgancev
in sopara zavrelega mleka —
tako pristno jutranji za ves dan!

Takšen želim biti,
kot je domač črn kruh
in preprost zlat jabolčnik —
tako trpežen in opojen po trdem delu.

Takšen želim biti,
kot je zateglo žebranje
in skupnost kmečkega spanja —
tako spojen s krvjo in zemljo!

Ni še minil mesec, ko sva s Polanškom sedela ob kupici pogovora v krčmi »Pri grozdu« — stregla je nama brhka hči Pasterkova — bilo je natanko tako domače, preprosto in iskreno — kot je zapisano v Kmečki sliki.

Z dobrim občutkom sem se v pozni nočni uri vračal čez mejo — kajti še žive med rojaki glasniki naše misli, trdno slovenski in trdno človeški. — Pisatelj Ivan Pregelj pa je že pred petdesetimi leti napisal knjigo o slovenski koroški stiski in ji dal pomemben naslov: »Umreti nočejo!«

PADLI JUNAKI

Kot drugje po Koroški, tako so tudi na Obirskem padali hrabri partizani za našo in svojih rojakov svobodo.

Na Obirskem pokopališču sta pokopana dva padla borca — druge, ki so padli v teh hribih, so svojci po vojni prekopali na pokopališče v Železni Kapli. V obirski zemlji spi Anton Ročnik, roj. leta 1928. Padel je pod cerkvijo v Kortah, bil najprej pokopan na korškem pokopališču, pozneje pa prekopan na domače Obirsko.

Drug grob na pokopališču na Obirskem krije zemske ostanke nekega Filipa, ki je bil doma menda iz Črne. Njegovo pravo ime še ni znano, čeprav je bil markantne vnanjosti: visok fant s temno črnimi lasmi, izredno hraber borec in vedno nasmejan. Mlad je bil le devetnajst let . . .

Obirsko je dalo še več žrtev za osvoboditev dežele izpod nacizma: Miha Durnik (padel l. 1944), Gregor Karničar (padel l. 1945) in Feliks Mali p. d. Jakobov iz Zgornjega kota. Pokopani so bili v Jelendolu.

Na področju Obirskega pa so padli tudi drugi partizani, ki so bili sicer doma iz drugih slovenskih krajev: Mirko Ikavec iz Solčave, Janez Poličnik tudi iz Solčave ter Franci Pečnik p. d. Podpesnikov z Bele nad Železno Kaplo. — Seveda skrivajo gozdnata pobočja in globače Obirja še druge neodkrite grobove neznanih junakov, ki so izkrvaveli samotni kdovekje in kdovekdaj . . .

(se bo nadaljevalo)

Hiša na Obirskem — vetrovi so se s skodlami hudo spoprijeli.

Mariji Toporiš, ki je že več kot tridesetkrat darovala kri, so na petkovem občnem zboru RK Stražišče posebej čestitali in ji izročili šopek cvetja. — Foto: F. Perdan

Najbolj pomembno je krvodajalstvo

Stražišče pri Kranju — Krajevna organizacija Rdečega križa je imela v petek občni zbor, na katerem so pregledali delo v preteklem mandatnem obdobju, razrešili stari odbor in izvolili novega ter podelili priznanja krvodajalcem, ki so večkrat pa tudi dvajsetkrat ali celo tridesetkrat darovali kri. Pevci Svobode in učenci osnovne šole Lucijana Seljaka — podmladkarji Rdečega križa — pa so pripravili krajši kulturni program. Občnega zbora se je udeležil tudi predsednik občinske organizacije RK primarij dr. Branko Štangl.

Na zboru so najprej pregledali opravljeno delo. Poročilo je prebrala tajnica krajevne organizacije inž. Magda Šiler. Povedala je, da se njihova organizacija vključuje v vse akcije, ki jih pripravlja občinska organizacija. Posebno velike uspehe so dosegli pri organizaciji krvodajalstva in pri zbiranju oblačil in obutve ter skrbi za socialno ogrožene na svojem območju. Udeleženci zbora so v razrpavi podprli tudi pobudo za izgradnjo nove zdravstvene postaje v Stražišču in akcijo za izvedbo referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka, s pomočjo katerega bodo v Stražišču ceste in poti oblekli v asfaltno prevleko.

Nato je primarij dr. Branko Štangl podelil priznanje krvodajalcem, ki so večkrat darovali kri. Več deset občanov je dobilo priznanja za pet- in desetkratno darovanje krvi. Jože Hladnik, Andrej Vočar, Marija Štrukelj in Metka Šparovec so kri darovali petnajstkrat, Lado Pegam in Miro Berce sta dobila priznanje za 25-kratno udeležbo na krvodajalskih akcijah, Marija Toporiš pa je kri darovala kar tridesetkrat.

Ob zaključku zbora so razrešili stari in izvolili novi odbor. Za predsednika so ponovno izvolili dr. Janeza Bajžlja, ki je krajevno organizacijo RK vodil že nekaj preteklih mandatnih dob.

»Rdeči križ je najbolj množična družbena in humanitarna akcija na našem terenu,« je dejal, »saj vključuje več kot 45 odstotkov občanov. Lani je bilo vanjo vključenih približno 1300 Strašanov kot rednih članov, poleg tega pa imamo tudi okrog 120 podpornih članov.«

»Katere so glavne naloge organizacije?«

»Najbolj pomembna naloga je brez dvoma organizacija krvodajalstva. Menim, da smo pri tem tudi uspeli. Odziv je namreč vedno zelo dober. Leta 1973 je darovalo kri 200 krajanov, lani 183, letos pa v devetih mesecih že 190.

Druga akcija, ki jo izvajamo v skladu s programom občinske organizacije RK, je zbiranje oblačil. Vsako leto zberemo okrog 1300 kg oblačil, ki jih nekaj razdelimo tudi socialno ogroženim družinam na našem terenu. Vsako leto ob prazniku obiščemo in obdarujemo družine in občane, ki žive v težkih razmerah ali so bolni. Poleg tega pa veliko pozornosti posvečamo tudi zdravstvenemu prosvetljevanju prebivalstva. V ta namen pripravimo vsako leto nekaj predavanj z raznih zdravstvenih podorčjih. Predavanja so vedno zelo dobro obiskana.«

»Na občnem zboru je bilo videti večina starejše ljudi. Kako skrbite za podmladek?«

»Res je, da v naši organizaciji delajo predvsem starejši ljudje. Toda prav v zadnjem času smo se uspeli povezati z mladinsko organizacijo in smo že pridobili nekaj mladih aktivistov, ki so tudi zelo delovni. Izredno dobro povezavo pa imamo tudi s šolo Lucijana Seljaka, na kateri je zelo delaven podmladek Rdečega križa.«

dr. Janez Bajželj

»Na občnem zboru so v razpravi občani omenili in podprli potrebo po gradnji nove zdravstvene postaje v Stražišču.«

»Vsi Strašani in zdravstveno osebje, ki dela v sedanjih tesnih prostorih, si želimo, da bi Stražišče dobilo novo zdravstveno postajo. Sedanja se stiska v zasilno preurejenem stanovanju in je zares samo ‚zasilna'. Povedati moram, da je Zdravstveni dom Kranj že uredil vse potrebno za začetek gradnje, le denarja je še premalo. Gradnjo zdravstvene postaje je podprla tudi krajevna skupnost in vse družbenopolitične organizacije v Stražišču in naša organizacija.«

L. Bogataj

Na Jezerskemvedno kaj novega

• Uvodoma velja povedati, da so Jezerjane pretekle dni obiskali nepovabljeni gostje. Od nekod se je priklatila medvedja družina in vnesla med domačine, posebno med lastnike ovac, precej strahu. Posledice obiska niso bile nedolžne. Domačini so vedeli povedati, da so v nekem ovčjem tropu našli kar 36 ubitih in raztrganih živali. Lovci so na osnovi posebnega dovoljenja organizirali pogon, vendar so se živali (samec, samica in mladič) preganjalcem izognile. Medvedje so kar pogosti obiskovalci Jezerskega. Za zadnjega, ki se je klatil v okolici, je bil obisk usoden. Omahnil je pod natančnimi streli domačina Petra Zaplotnika!

• Na pridobitev čakajo člani gasilskega društva Jezersko. To bo novo gasilsko vozilo IMV-gasilec. Kupljeno bo z denarjem, ki so ga prostovoljno zbrali domačini. Na pomoč je priskočila še kranjska občinska skupščina, občinska gasilska zveza, organizacija splošnega ljudskega odpora in podjetja Central, Kmetijsko živilski kombinat Kranj, Gozdno gospodarstvo Kranj, Kmetijska zadruga Sloga in trgovsko podjetje Živila iz Kranja.

• Veliko Jezerjanov se je po vojni iz rojstnega kraja za stalno odselilo, precej pa je takih, ki bi v domačem kraju radi uredili stanovanje ali pa se celo vrnili v rojstni kraj. Tudi kruha za vse doma ni dovolj, zato se okrog 150 delavcev in otrok vozi dnevno v Preddvor ali v Kranj. Da bi interesentom omogočili gradnjo, nameravajo na Jezerskem osnovati stanovanjsko zadrugo. Gradbena zemljišča so, zato so se jih odločili zazidati. Novi stanovanjski objekti bodo brez dvoma veliko prispevali k razvoju sicer precej odmaknjenega kraja.

• Na novo akcijo se pripravlja tudi krajevna skupnost v sodelovanju s krajevnimi družbenopolitičnimi organizacijami. To je asfaltiranje ceste od osnovne šole do zaselka Tihožitje, kot ta del naselja imenujejo domačini. Odločili so se za krajevni samoprispevek. Asfaltiranje bo veljalo 150.000 dinarjev. Računajo, da bo asfalt vgrajen spomladi. Sicer pa si krajevna skupnost prizadeva dobiti dovoljenje za uporabo gramoznice. Za posipanje in vzdrževanje krajevnih potov in cest bi bil domač gramoz najcenejši. Vožnja od Kranja do Jezerskega namreč vsak kubik materiala precej podraži.

J. Košnjek

Pobratenje lovskih družin

Lovska družina Stol iz Žirovnice že več let tesno sodeluje z lovsko družino iz Brestanice, zato so se odločili, da podpišejo listino pobratenja in s tem še tesneje sodelujejo. Lovska družina Stol iz Žirovnice šteje skupaj 47 lovcev, med njimi kar precej mladih, ki so jih starejši vzgajali vse do vključitve v družino. Vsi tisti mladi, ki so se od 14. do 18. leta udeleževali delovnih akcij in sodelovali pri gojitvi divjadi, so se brez sicer obveznega prispevka včlanili v družino.

Lovci iz Žirovnice, kjer imajo največ visokega lova, se bodo z lovci iz Brestanice, kjer gojijo predvsem nizki lov, pobratili še letošnje leto.

D. S.

Uspela akcija na Dugem otoku

Te dni se je z Dugega otoka vrnila Iskrina mladinska delovna brigada, ki je v kampu Mir urejala teren in ga pripravljala za gradnjo novih objektov.

Kranj — Glavna naloga brigade je bila izgradnja temeljev za novo restavracijo. Kljub kamnitemu terenu je mladim uspelo, da so dela opravili. Druga pomembnejša naloga je bila izkop jame, v kateri bo stala nova betonska cisterna za vodo. Dela bodo trajala približno tri leta, brigadi pa je uspelo prodreti približno 2 metra globoko v kamnita tla. Cisterna bo imela zmogljivost za 800.000 litrov vode, medtem ko sedanji rezervoar drži le okoli 90.000 litrov.

V treh tednih so mladi izkopali tudi jamo in zabetonirali temelje za novo montažno hišo. V njej bo čez poletje stanovalo osebje, ki bo zaposleno v kampu, pozimi pa bodo v njej shranjevali posteljnino. S tem pa nalog, ki jih je brigadi zastavila Počitniška skupnost, še ni konec. Med drugim so zabetonirali del terase ob morju, uredili požarno varnost v kampu ter popravili pot med kampom in bližnjim jezerom.

Brigado, v kateri je bilo 19 mladink in mladincev iz vseh branž, je vodila sekretarka mladinske organizacije ZP Iskra Marina Glavan. Prvotno je bilo predvideno, da bo letošnjo jesen v akciji na Dugem otoku sodelovalo okrog 50 mladih v dveh delovnih brigadah. Zaradi slabega vremena, ki je spremljalo prvo brigado, pa so se odločili, da bo druga odšla na pot šele maja prihodnje leto. Nadaljevala bo delo pri izkopu terena za novo cisterno in uredila teraso ob obali.

Delovna akcija je po mnenju brigadirjev in Počitniške skupnosti Iskra dobro uspela. Naredili bi lahko še več, če jim ne bi nagajalo slabo vreme. Mladinci so izrazili željo, da bi takšnih brigad organizirali več in bi mladi tako lahko z delom prispevali k stabilizaciji v tovarni.

Brigadirje sta na akciji obiskala predsednik mladine združenega podjetja Iskra Miloš Hvalica in pomočnik direktorja počitniške skupnosti ZP Iskra Franc Hutter. Menila sta, da so mladi svoje delo zelo dobro opravili. Izrazila sta prepričanje, da brez delovnih brigad Iskra ne bo mogla dokončno urediti kampa na Dugem otoku. Poleg tega sta tudi podprla pobudo mladih, da bi sodelovali pri izgradnji počitniškega centra v Pineti.

L. B.

POPRAVLJENA CESTA NA JEZERSKI VRH — Mejni prehod na Jezerskem vrhu se po številu potnikov in vozil sicer ne more primerjati z Ljubeljem, Šentiljem ali Korenskim sedlom, pa se vendarle lahko ponaša z dobro urejeno cesto tako na naši kot na avstrijski strani. V sobotah in nedeljah prestopi v obeh smereh državno mejo povprečno 100 potnikov in okrog 50 vozil, v delavnikih pa je promet skoraj za polovico manjši. Precej je tovornega prometa, saj je na avstrijski strani Jezerskega vrha dokaj močna lesnopredelovalna in celulozna industrija, ki sodeluje z našimi podjetji te vrste. Cesta od Štularja do mejnega prehoda je bila pred dobrim mesecem temeljito popravljena. Precej boljša je kot cesta od Jezerskega do Kranja oziroma Preddvora. Na fotografiji je 3. serpentina, ki je bila deležna temeljite rekonstrukcije. (jk) — Foto: F. Perdan

NAJMLAJŠI SO ZADOVOLJNI — Prvega septembra so v osnovni šoli na Jezerskem odprli vzgojnovarstveni oddelek. Vrtec za predšolske otroke je odprt vsak dan od pol petih zjutraj do pol štirih popoldne. 22 otrok prihaja vsak dan v varstvo. Zanje skrbita vzgojiteljica Danica Gaber in varuška Pavla Selišnik. Sčasoma je pričakovati tudi želje po varstvu dojenčkov. (jk) — Foto: F. Perdan

TELEVIZOR ZA DARILO — Prijetno so bili presenečeni jezerski šolarji, ko so jim samoupravni organi Elektrotehničnega podjetja iz Kranja in trgovskega ter gostinskega podjetja Central iz Kranja sporočili, da so jim kupili za darilo črno-beli televizijski sprejemnik. Slovesno so ga jim izročili v začetku oktobra. Jezerska osnovna šola ima pet razredov, ki združujejo 64 učencev. Mladi Jezerjani se podjetjema najtopleje zahvaljujejo! (jk) — Foto: F. Perdan

SAMI UREJUJEJO HOKEJSKO IGRIŠČE — Tudi na Jezerskem ne manjka ljubiteljev hokeja. Lani jim je uspelo precej dolgo obdržati led, čeprav jim zima ni bila preveč naklonjena. Jezerjani so tudi uspešno nastopali v gorenjski »divji« hokejski ligi. Za letošnjo hokejsko sezono se nameravajo Jezerjani še bolje pripraviti. Za hotelom Kazina urejujejo s prostovoljnim delom naravno drsališče. Tudi po 20 mladincev se je pod vodstvom predsednika hokejske sekcije Andreja Zadnikarja zbiralo na delovnih akcijah. (jk) — Foto: F. Perdan

prodam

Prodam večjo količino PŠENICE in motorno KOSILNICO bertolini s snopovezalko in mlatilnico. Sr. Bitnje 18 6138

Poceni prodam skoraj nov ŠTEDILNIK GORENJE na trdo gorivo. Okroglo 6, Naklo 6139

Prodam KRAVO za zakol. Porenta, Sv. Duh 44, Škofja Loka 6140

Prodam JUNICO za pleme ali zamenjam za kravo po teletu. Rovte 5, Podnart 6141

Prodam novi ročni električni VRTALNI STROJČEK AEG SB 4-500, 4-prestave, po ugodni ceni. Selo 14, Bled 6142

Prodam gnojnično ČRPALKO, nemške znamke, dobro ohranjeno. Jan, Rečiška 55, Bled 6143

Prodam OJAČEVALEC Hi-V.O.X – Hi – Fi, 60 W. Zg. Brnik 5, Cerklje 6144

Ugodno prodam dve novi OKNI 170 x 240, eden 140 x 170. Bergant, Zg. Brnik 13, Cerklje 6145

Prodam komplet belo POROČNO OBLEKO. Drulovka 55 6146

Prodam mesec dni staro TELIČKO od dobre molznice. Podbrezje 34 6147

Ugodno prodam PEČ küppersbusch. Srakovlje 5, Kranj 6148

Prodam rabljen TELEVIZOR. Zajc Alojz, Cesta talcev 9, Kranj 6149

Galvanizerji, pozor

ISKRA OTOČE (telefon 70-131) vam nudi pod zelo ugodnimi prodajnimi pogoji 1000 litrov elektrolita Zn-Mi ekstra 7750 za cianidno cinkanje.

Po ugodni ceni prodam ŽELEZNO BLAGAJNO, visoko 150 cm, dunajske izdelave. Krašovec, Podljubelj 51, Tržič 6150

Prodam KOBILO, staro 9 let. Meglič Ivana – Matizovec, Podljubelj 63, Tržič 6151

Prodam moško in žensko KOLO. Partizanska cesta 44, Kranj 6152

Za 1200 din prodam nov ZIMSKI PLAŠČ, št. 44. Senično 8 pri Tržiču, telefon 50-202 6153

Prodam 5000 kg CEMENTA. Godešič 43, Škofja Loka 6154

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK, avto TORBO za dojenčka in star RADIO aparat. Informacije tel. 23-218 6155

Prodam KONJA. Podreča 12, Kranj 6156

kupim

Kupim 12 LAT za kozolec, tesane ali žagane. Dovč Franc, Stožice 25, Ljubljana 6164

Kupim KROJAŠKI ŠIVALNI STROJ za tapetniška dela. Grošelj, Pšata 7, Cerklje 6165

vozila

Prodam ZASTAVO 750, karamboliran, po ugodni ceni. Beleharjeva 20, Šenčur 6060

Prodam ŠKODO 1000 MB. Gorenjesavska 36, Kranj 6061

WARTBURG 1970, dobro ohranjen, karamboliran zadaj, ugodno prodam. Vukovič, Kranj, Staretova 20, Čirčiče 6113

Kupim dober MOTOR od pucha, 250-kubičen. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj 6157

Ugodno prodam avto KASETNI MAGNETOFON stereo, 4-stezni s kasetami – velikimi in Philips avto RADIO. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj 6158

Kupim 10 let staro ZASTAVO 750 za 2000 din, lahko stroj v okvari. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj 6159

Prodam ZASTAVO 750, novo, registrirano, v garanciji, najboljšemu ponudniku. Dobravec, Frankovo naselje 74 a, Škofja Loka, telefon 60-889 6160

Prodam OPEL REKORD, letnik 1970, ali menjam za ZASTAVO 750. Telefon 24-891 6161

Prodam osebni avto NSU 1200 C, karamboliran, letnik 1971. Ogled v večernih urah. Križaj, Godešič 45, Škofja Loka 6162

Prodam MENJALNIK in STROJ za Zastavo 750. Strahinj 19, Naklo 6163

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, kopitarjeva 2. – Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. – Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 – Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, maloglasni in naročniški oddelek 21-194. – Naročnina: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 1,50 dinarja. – Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Gorenjska predilnica Škofja Loka

obvešča, da je industrijska prodajalna na željo številnih potrošnikov odprta od 3. novembra 1975 vsak dan neprekinjeno od 8.30 do 19. ure ob sobotah od 7.30 do 13. ure.

novo • novo • novo • novo

Obveščamo cenjene potrošnike, da smo odprli novo prodajalno s čevlji v Kranju Titov trg 22

Priporočamo vam pestro izbiro ženskih, moških in otroških čevljev.

stanovanja

Nujno potrebujem dvo- ali trosobno opremljeno STANOVANJE s centralno kurjavo v Kranju za dobo enega leta in pol. Ponudbe poslati na: Naumovska, Hotel Creina, Kranj 6166

posesti

Kupim 1 ha GOZDA – zaraščenega, v okolici Naklega. Ponudbe s ceno poslati na oglasni oddelek pod šifro »Gozd« 6069

Novo družinsko HIŠO v Kranju, vrt, garaža, parkirni prostor, primerno za obrtnika, zamenjam za Bled, Radovljica, Naklo in okolica. Ponudbe pod »Enakovredna« 6167

Kmetijsko živilski kombinat Kranj – z n.sol.o.

TOZD Komercialni servis z n. sol. o.
enota Agromehanika
Cesta JLA 2, telefon 23-485, 24-778

Kmetovalci!

Obveščamo vas, da odslej pa do 31. decembra 1975 lahko kupite vse traktorske priključke proizvodnje SIP Šempeter, traktorje TOMO VINKOVIĆ – PASQUALI 15 in 18 KM s priključki na kredit po zelo ugodnih pogojih:

kredit do 30.000 din s triletnim rokom vračila z 20 % udeležbo

Za najetje kredita morate predložiti:
– zemljiško knjižni izpisek
– odločbo o višini davka v letu 1974.

Za plačilo v gotovini popusti za nekatere stroje

V najem oddam GOSTILNO zakonskemu paru v Podljubelju pri Ankeletu 6168

Prodam TRIPLEKS GARAŽO v Kranju – za nebotičnikom. Ponudbe pošljite v oglasni oddelek pod »Gotovina takoj« 6169

zaposlitve

Iščem delo NATAKARJA. Nimam kvalifikacije, imam nekaj prakse. Ponudbe pod »Gostinstvo« 6072

Sprejmem kakršnokoli HONORARNO ZAPOSLITEV. Lahko vodim tudi knjigovodske knjige. Cenjene ponudbe prosim sporočite na telefon 26-500 v večernih urah 6170

obvestila

TAPISOM, ITISON in PREPROGE strojno, kvalitetno, kemično očistim na domu. Svoj naslov sporočite po telefonu št. 21-939 5808

CENTRALNA PLESNA ŠOLA KRANJ – DELAVSKI DOM organizira v soboto, 15. novembra, SOBOTNI NADALJEVALNI PLESNI TEČAJ, 16. novembra ob 9. uri pa NEDELJSKI ZAČETNIŠKI PLESNI TEČAJ. Vpisovanje je pred začetkom tečaja 6171

dežurni veterinarji

OD 14. DO 21. NOVEMBRA 1975:

TERAN Janez, dipl. vet., Kranj, Vrečkova 5, telefon 21-798, za območje občine Kranj;

HABJAN Janko, dipl. vet., Žiri 114, telefon 69-280 za območje občine Škofja Loka;

ČOP Boris, dipl. vet., Lesce, Dacarjeva 5, telefon 75-606 za območje občine Radovljica in Jesenice.

izgubljeno

Izgubil se je PES OVČJAK, črn, rjavih nog. Poštenega najditelja prosim, da proti nagradi javi na naslov: Grohar, Ručigajeva 8, Kranj 6172

kino

Kranj CENTER

11. novembra amer. barv. film REŠITE TIGRA ob 16., 18. in 20. uri
12. novembra amer. barv. film REŠITE TIGRA ob 16., 18. in 20. uri
13. novembra dan. barv. erotični film AVTO CESTA V POSTELJI (ni primeren za otroke) ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

11. novembra amer. barv. krim. film SUPER POLICAJ ob 16., 18. in 20. uri
12. novembra angl. barv. krim. DOBRA KUPČIJA V ITALIJI ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

11. novembra angl. barv. krim. film DOBRA KUPČIJA V ITALIJI ob 18. in 20. uri
12. novembra franc. barv. akcijski film SKRIVNOST ob 18. in 20 uri
13. novembra amer. barv. western RDEČI OBLAK NAD RIATOM ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

11. novembra amer. barv. western RDEČI OBLAK NAD RIATOM ob 18. in 20. uri
12. novembra amer. barv. western RDEČI OBLAK NAD RIATOM ob 18. uri
13. novembra franc. barv. akcijski film SKRIVNOST ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA

11. novembra slov. barv. drama MUKE PO MATEJU ob 20. uri
12. novembra slov. barv. drama MUKE PO MATEJU ob 18. in 20. uri
13. novembra amer. barv. krim film UMOR V GRADU ob 20. uri

Železniki OBZORJE

12. novembra amer. barv. avant. film KRALJIČINA OGRLICA ob 20. uri

Radovljica

11. novembra franc. barv. zabavni film SKRIVNOST PARIŠKEGA PODZEMLJA ob 20. uri
12. novembra amer. barv. western BILI DVA KLOBUKA ob 20. uri
13. novembra amer. barv. krim. film ZADNJE ZATOČIŠČE ob 20. uri

Bled

11. novembra amer. barv. krim. film ZADNJE ZATOČIŠČE ob 20. uri
12. novembra franc. barv. zabavni film SKRIVNOST PARIŠKEGA PODZEMLJA ob 20. uri
13. novembra franc. barv. zabavni film SKRIVNOST PARIŠKEGA PODZEMLJA ob 20. uri

Jesenice RADIO

11. novembra franc. barv. komedija CESAR IN ROSALIE
12. novembra amer. barv. komedija OROPAJ SVOJEGA BLIŽNJEGA

Jesenice PLAVŽ

11. novembra amer. barv. akcij. film ODREŠITEV
13. novembra amer. barv. krim. film VSI SMO BARABE

Kranjska gora

12. novembra franc. barv. komedija CESAR IN ROSALIE

gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

ČETRTEK, 13. novembra, ob 19.30 za IZVEN – satirični kabaret METLA, T. Fornezzi-Tof: ŽELELI NISTE – POSLUŠAJTE

KMETIJSKI STROJI NA POTROŠNIŠKI KREDIT

Kmetovalce obveščamo, da prodajamo priznane stroje na potrošniški kredit:

SIP Šempeter

- SAMONAKLADALNA PRIKOLICA SENATOR 22
- SAMONAKLADALNA PRIKOLICA PIONIR 17
- SAMONAKLADALNA PRIKOLICA PIRAT 15
- OBRAČALNI ZGRABLJALNIK FAVORIT 220
- OBRAČALNI ZGRABLJALNIK FAVORIT 160 TV
- OBRAČALNI ZGRABLJALNIK FAVORIT 160
- OBRAČALNI ZGRABLJALNIK MARATON 140 B
- OBRAČALNI ZGRABLJALNIK SOKOL 140
- TROSILNIK HLEVSKEGA GNOJA KRPAN 30 V
- TROSILNIK HLEVSKEGA GNOJA KRPAN 30 H
- ČELNI-PREDNJI NAKLADALNIK TEŽAK 8
- KOSILNICA-KOMBINATOR M 200

TEHNOSTROJ Ljutomer

- PRIKOLICE TRAKTORSKE
- TROSILNIK HLEVSKEGA GNOJA

AGROTEHNIKA, proizvodni obrat Brežice

- RAZSIPALNIK GNOJIL FERTI
- KULTIVATOR PERESNI »BREKO«
- VOZIČEK KOSILNICE BCS DVORAMNI
- ŽAGA CIRKULAR ZA BCS
- KABINE CERADNE VSEH VRST
- OBRAČALNIK-ZGRABLJALNIK SONCE 3
- OBRAČALNIK-ZGRABLJALNIK SONCE 4

Vse informacije o kreditiranju dobite v prodajalnah Agrotehnike: »Jurček« Ljubljana, Celje, Maribor, Murska Sobota, Ljutomer, Lendava, Škofja Loka, Poreč, Žminj, Buzet in Beograd.
Za gotovino dajemo poseben izvensezonski popust.
Izkoristite ugodne priložnosti, ki vam jih nudi Agrotehnika Ljubljana.

TRGOVSKO PROIZVODNO IN SERVISNO PODJETJE **agrotehnika** LJUBLJANA /n. sol. o./ TOZD TRGOVINA /b. o./

nesreče

Nezgoda pešca

V petek, 7. novembra, ob 21. uri se je na Cesti JLA v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Franc Peternelj (roj. 1940) iz Kranja je vozil po Cesti JLA proti avtobusnemu postajališču z neprimerno hitrostjo po spolzki, mokri in slabo osvetljeni cesti. Zato ni mogel pravočasno opaziti Marjete Berce (roj. 1950) iz Kranja, ki je zunaj prehoda za pešce prečkala cesto. Avtomobil jo je zadel in zbil, da je obležala laže ranjena. Po zdravniški pomoči v ZD so jo napotili v domačo oskrbo.

Izsiljevanje prednosti

V petek, 7. novembra, ob 22.30 se je na magistralni cesti med Drulovko in Mejo pripetila prometna nezgoda. Voznik traktorja Hasan Topič (roj. 1941) iz Žabnice je pripeljal po poljski poti do magistralne ceste in jo prečkal prav tedaj, ko je iz smeri Jeprca pripeljal osebni avtomobil, ki ga je vozil Franc Smolnikar (roj. 1946) iz Ljubljane. Kljub zaviranju je Smolnikar trčil v traktorsko prikolico. Iz kranjske smeri je tedaj pripeljal tudi Ivan Škrjanc (roj. 1953) v osebnem avtomobilu in prav tako trčil v prikolico. V nesreči je bila huje ranjena sopotnica v Škrjancovem avtomobilu Boža Dornik iz Ljubljane. Škode na vozilih je za 9000 din.

Nezgoda pri srečanju

V nedeljo, 9. novembra, ob 19.30 se je na regionalni cesti v Logu pripetila hujša prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Anton Volčič (roj. 1945) iz Reteč pri srečanju v Logu ni opazil motorista Pavla Rudolfa (roj. 1939) iz Hotavelj in zato ni vozil skrajno desno, ampak bolj po sredi, zato sta trčila. Po trčenju je mopedista odbilo na travnik, kjer je obležal z večkrat zlomljeno nogo. Zdravi se v ljubljanski bolnišnici.

Neprimerna hitrost

V soboto, 8. novembra, nekaj po 11. uri se je na magistralni cesti med Belco in Martuljkom pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Ivan Pernek (roj. 1921) iz Maribora je vozil po mokri in spolzki ter ovinkasti cesti z neprimerno hitrostjo. Ko se je bližal nepreglednemu ovinku, je nameraval zavirati, ko je opazil, da se mu bliža avtomobil, vendar ga je pri tem zaneslo v levo in je trčil v avtomobil Andreje Premc (roj. 1953) z Jesenic. Za voznico Premčevo je pripeljal še Julij Morgan (roj. 1948) iz Ljubljane, ki je sicer zapeljal skrajno desno, vendar ga je avtomobil Ivana Perneka, ki ga je po trčenju zasukalo, zadel in potisnil s ceste. V trčenju je bila hudo ranjena voznica Premčeva, njen sopotnik Dušan Jenko pa laže; laže so bili ranjeni tudi voznik Pernek in njegova hči ter sopotnica v Morganovem avtomobilu Vlasta Morgan. Škode na vozilih je za 74.000 din.

Zapeljal v levo

V nedeljo, 9. novembra, popoldne se je na lokalni cesti v vasi Račeva pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Alojz Erznožnik (roj. 1925) z Žirovskega vrha je peljal skozi Račevo proti Žirem. V bližini hiše št. 6 je v blagem ovinku zapeljal v levo s ceste na neutrjeno bankino, nato pa trčil v železno ograjo ob potoku. Voznik je dobil hujši pretres možganov in se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

Tečil v avtobus

V nedeljo, 9. novembra, ob 20.30 se je na Cesti JLA v Kranju na avtobusnem postajališču pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Franc Rupar (roj. 1952) iz Škofje Loke je vozil proti avtobusni postaji z neprimerno hitrostjo po mokri in spolzki cesti. Zato ni mogel na avtobusni postaji pravočasno ustaviti in je trčil v parkiran avtobus. Avtobus, ki je bil v prestavi, je zaradi tega speljal in potisnil pred seboj še drugi prav tako prazen in zaklenjen avtobus. V nesreči sta bili hudo ranjeni sopotnici Andreja Pisovec (roj. 1957) iz Zg. Besnice in Helena Povšnar (roj. 1957) iz Zg. Kokre, voznik Rupar pa je bil laže ranjen. Škode na vozilih j za 13.000 din.

L. M.

PECIVO Triglav

NOVO

MEDENI KOLAČ rok trajnosti tri mesece

TOZD Triglav n. sub. o. LESCE

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

TO-MO-DI

uporablja se za peči in kotle od 4.000 do 100.000 Kcal/h

TOPLI MONTAŽNI DIMNIK Z GIBLJIVO KISLOODPORNO OGNJESTALNO ŠAMOTNO CEVJO

INFORMACIJE — STROKOVNI NASVETI:

KIP

MONTAŽNO INDUSTRIJSKO PODJETJE 61000 LJUBLJANA, OPEKARSKA 13 Tel. 22-113, 20-641, Telex 31420 YU KIP

IN V VSEH PRODAJALNAH Z GRADBENIM MATERIALOM

Tovarna klobukov Šešir

Škofja Loka razglaša prosto delovno mesto **tekstilnega tehnika**

Pogoj:
tekstilni ali kemijski tehnik, organizacijske sposobnosti, pozitivne moralnopolitične vrline.

Rok za oddajo prijav je petnajst dni po objavi. Prijave sprejema Tovarna klobukov Šešir Škofja Loka.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, babice in prababice

Jelene Djukič

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, podjetju IBI Kranj in ŽITO Ljubljana za podarjene vence, za izrečeno sožalje. Hvala tovarišu za izrečene poslovilne besede, godbi in pevcem ter vsem, ki so jo spremili k večnemu počitju.

Žalujoči ostali

Kranj, 10. novembra 1975

s sodišča

Resne grožnje izsiljevalca

Lani avgusta se je na Kajuhovi cesti na Bledu zgodila prometna nesreča, ko se je v osebni avtomobil voznice M. K. z Jesenic zaletel voznik motornega kolesa Veseli Faik, star 21 let, doma iz Dromljaka v Srbiji, Albanec, državljan SFRJ, sicer pa začasno stanujoč na Bledu in zaposlen kot delavec pri SGP Gorenjc v Radovljici. Veseli Faik je vozil brez vozniškega dovoljenja, neprevidno, ker so ga zasledovali miličniki. V nesreči je bil Veseli hudo ranjen in se je dalj časa zdravil v bolnici.

Ko pa je okreval, je poslal M. K. pismo, v katerem jo je povabil, naj se zglasi pri njem, da se pogovorita o nesreči. Ker odgovora ni dobil – voznica nesreče ni povzročila – ji je poslal drugo pismo, v katerem ji je prav nesramno in resno zagrozil, da bo ubil nekoga iz njene družine ali zlomil nogo, če mu ne bo izplačala 30.000 dinarjev. Voznica in njeni starši so grožnjo vzeli zelo resno, saj so se izsiljevalca bali. Resna grožnja je takšna grožnja, ki je po svoji naravi in glede na okoliščine objektivno primerna, da pri tistem, ki mu je namenjena, vzbudi občutek strahu, osebne ogroženosti, vznemirjenosti in negotovosti. Voznica mu ni bila dolžna nobenega opravičila in je pismo odnesla na zavarovalnico Sava, kjer so pismo obdržali.

Pred občinskim sodiščem je bil Veseli Faik obtožen zaradi poskusa kaznivega dejanja izsiljevanja in za to kaznivo dejanje je zagrožena kazen zapora najmanj treh mesecev ali strogi zapor do petih let. Na obravnavi se je obtoženi zagovarjal, da ni vedel, da bodo nesrečo obravnavali, obenem pa se mu je zdelo nepravilno, da ga v času bolovanja ni nihče od sorodnikov voznice obiskal. Sicer pa je obravnavo spremljal smehljaje, se cinično posmihal in se nasploh vedel tako, kot bi bil na zanimivi kino predstavi.

Sodišče ga je na osnovi obtožbe obsodilo na tri mesece zapora. Pritožbo Veseli Faika je okrožno sodišče v Kranju zavrnilo in potrdilo prvostopno sodbo.

D. S.

Jemal denar za svojo pijačo

Zaradi svoje nagnjenosti k pitju alkohola je 30-letni Franc Dolinar, po poklicu trgovski pomočnik doma iz Sebenj pri Tržiču, stopil na kriva pota: vsaj tako je zatrjeval na sodni obravnavi, ki je bila pred nedavnim pred okrožnim sodiščem v Kranju.

Dolinar je bil zaposlen kot poslovodja poslovalnice Zelenjava na Maistrovem trgu v Kranju, Veletrgovina Živila, le štiri mesece. V tem času je v trgovini nastalo za več kot 27.000 din primanjkljaja. Vendar si celotne manjkajoče vsote Dolinar ni prilastil, škoda je v poslovalnici nastala še iz drugih vzrokov.

V tistem času je, kot je Dolinar sam povedal, dosti popival, vinjen je bil dostikrat tudi na delovnem mestu. Denar je potreboval, zato je od dnevnih izkupčkov jemal po 300 do 400 din. Dnevni izkupiček je sicer nakazoval podjetju, vendar pa dokumentov, ki bi izkazovali dnevni izkupiček, vedno ni predložil. Do denarja ni imel nihče drug pristopa, tako da je sodišče ugotovilo, da je le sam odgovoren tudi za vso ostalo škodo, ki je nastala v štirih mesecih v letu 1973 in lanskem letu, kolikor je bil Dolinar pri Živilih v službi. Dokazali pa so mu in Dolinar je tudi priznal, da si je prisvojil okoli 16.000 din, kar je – kot že rečeno – porabil za svojo pijačo.

Sodišče ga je obsodilo na 1 leto in pol zapora, ob upoštevanju sodbe občinskega sodišča v Kranju, s katero je bil Dolinar obsojen zaradi tatvine na pol leta zapora, pa je izreklo enotno kazen leto in 8 mesecev zapora. Odločilo se je tudi za varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica poslovodje v trgovini ali drugi službi, s katero je zvezano samostojno razpolaganje z denarjem za dobo dveh let po prestani kazni.

L. M.

Denar iskal na šoli

Dolgo časa ni nihče na osnovni šoli Antona Tomaža Linharta v Radovljici slutil, kdo bi utegnil od novembra lani pa do aprila letos jemati denar iz zaklenjenih omar, iz ročne blagajne v tajništvu, iz škatel, kjer so učenci zbirali denar v dobrodelne namene ali kot naročniki revij: tatvine pa so dosegle vrhunec, ko je snažilki na šoli iz njene torbice v garderobi zmanjkala plačilna kuverta, v kateri je bilo še 1700 din.

Nelagodno počutje na šoli je izginilo, ko se je storilec osmih kaznivih dejanj odkril. Pristop do vseh šolskih prostorov bi namreč na šoli imel prav vsak prosvetni delavec in vsak drug član kolektiva. Denar pa je zmanjkoval tudi ob sobotah in nedeljah, ko na šoli ni bilo nikogar. Nazadnje se je ugotovilo, da je imel ključe in pristop do vseh prostorov Alojz Slak, 28-letni hišnik, doma iz Radovljice.

Slak je na sodni obravnavi pred okrožnim sodiščem v Kranju povedal, da je res vzel večkrat denar kot mu očita obtožnica: vsega skupaj je bilo za 5560 din. Čeprav je bil samski in je skrbel le zase, stroškov pa ni imel velikih, saj se je hranil na šoli, za stanovanje pa je plačeval le nizko najemnino, mu je primanjkovalo denarja za pijačo. Denar je poiskal na šoli: vzel je otrokom, ni si pomišljal vzeti denar niti snažilki, čeprav je vedel, da s tem denarjem preživlja sama 6-člansko družino.

Za vsa ta dejanja ga je sodišče obsodilo na 1 leto zapora. Med obteževalnimi okoliščinami je sodišče upoštevalo, da je jemal denar dlje časa in da je izrabljal svoj položaj v taki ustanovi kot je šola in je s tem prizadel tudi njen ugled. Upoštevalo pa je tudi olajšilne okolnosti: Slak je škodo skoraj v celoti že povrnil, prenehal je piti prekomerno, ko je spoznal, kam ga je to pripeljalo, na novem delovnem mestu pa se je tudi izkazal kot dober delavec, s katerim so vsi zadovoljni; zato mu je sodišče izreklo tudi primerno nižjo kazen kot bi jo sicer glede na težo posameznih dejanj.

L. M.

Prodati čuvajnico

Pred občinskim sodiščem na Jesenicah se je za kaznivo dejanje goljufije zagovarjal Djuro Mlinarec, 42-letni premikač pri ŽTP Maribor. Obtožba mu je očitala, da je z namenom, da bi si pridobil protipravno premoženjsko korist, spravil drugega z lažnim prikazovanjem v zmoto in ga s tem zapeljal, da je nekaj storil v škodo svojega premoženja. Za dejanje goljufije je zagrožena kazen najmanj treh mesecev zapora ali strogi zapor do petih let.

Djuro Mlinarec je bil pri železnici zaposlen že sedemnajst let in ker po razvezi stanovanja ni imel, mu je organizacija dovolila, da se vseli v čuvajnico na Blejski Dobravi. Čuvajnico so poprej še adaptirali in Mlinarec se je lahko vselil. Vendar pa je bil po razvezi v kar precejšnjih denarnih težavah, saj je moral namenjati denar za preživnino in odločil se je, da delo pri jeseniški organizaciji samovoljno zapusti in odide v tujino.

Bil pa je pred osemnajstimi leti že kaznovan in obsojen na zaporno kazen leto in pol strogega zapora, ni pa se mu tudi še iztekla kazen jeseniškega občinskega sodišča, kjer je bil obsojen na pet mesecev zapora pogojno za dobo treh let.

Djura Mlinarca poprejšnje kazni pač niso spametovale, kajti ponovno je začel z goljufijami. Sklenil je, da čuvajnico, v kateri je prebival, z opremo vred proda, čeprav je dobro vedel, da je čuvajnica last organizacije. Ko se je odločil, je začel pripovedovati, da vse skupaj prodaja, ker odpotuje. Za njegove ponudbe so bili dovzetni predvsem tisti, ki so v stanovanjski stiski. Hodili so na Blejsko Dobravo in si ogledovali čuvajnico in opremo, nazadnje pa se je za nakup odločil P. M.

Prebrisani prodajalec je zahteval za čuvajnico in za opremo 15.000 dinarjev in P. M. mu je plačeval v obrokih. Kupec je malo le sumil, da ga Mlinarec lahko prevara, zato je ob vsakem obisku pripeljal s seboj priče. Le-te so na obravnavi tudi vse izpovedale, da je Mlinarec prodajal čuvajnico in opremo, kajti Mlinarec se je vseskozi zagovarjal, da je prodajal le opremo. Njegova oprema je bila po izvedenčevem mnenju vredna 6.190 dinarjev in na približno takšno vsoto so jo ocenile tudi vse priče.

V času, ko je prejemal prigoljufane obroke, Mlinarec ni bil zaposlen in zatorej so bile tudi njegove trditve, da je ves denar porabil le za obleko, dvomljive. Sicer pa je pretental kupca predvsem zaradi tega, ker je vneto trdil, da mu je po sedemnajstih letih službovanja pri železnici organizacija čuvajnico poklonila.

Občinsko sodišče na Jesenicah je upoštevajoč, da je bil kaznovan, pogojno obsodbo preklicalo in mu izreklo enotno kazen desetih mesecev zapora s tem, da se mu kazen odloži za dobo štirih let. Okrožno sodišče v Kranju pa se s prvostopno sodbo ni strinjalo in tako je bil Djuro Mlinarec obsojen na osem mesecev zapora nepogojno.

D. S.

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustila naša skrbna sestra in teta

Marija Legat

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste jo spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni doktorju Vrbnjaku za dolgoletno zdravljenje, gospodu župniku Stanetu Zidarju za poslovilni obred ter pevcem iz Naklega za občuteno zapete žalostinke.
Vsem še enkrat iskrena hvala

Žalujoči: brat, nečakinje, nečaki in ostalo sorodstvo.

Naklo, Lesce, Strahinj, Mlaka, 6. novembra 1975

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi drage mame, stare mame in tete

Ivane Blaznik

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pokropili in spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili cvetje, vence in nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Bajžlju, g. župniku za opravljeni pogrebni obred, ter pevcem iz Besnice in Krope, ki so tako lepo zapeli v slovo.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

Zg. Besnica, 7. novembra 1975

gorenjska rokometna liga

Sava jesenski prvak

V nedeljo je bilo odigrano zadnje kolo v gorenjski članski nogometni ligi. Prineslo je več presenečenj. Kar v štirih tekmah so bili zmagovalci gostje. Rezultati:

MEDVODE : SAVA 1:2 (0:1)

MEDVODE, igrišče NK Medvode, gledalcev 300, sodnik J. Eljon iz Kranja.

Gostje so v tehnično boljši igri zasluženo zmagali. Domačini so dosegli častni zadetek iz 11-metrovke.

BLED ŠENČUR 4:1 (1:0)

BLED, stadion NK Bled, gledalcev 250, sodnik Torkar iz Kranja.

Domačini so tokrat zelo dobro zaigrali in povsem zasluženo odpravili nekoliko favorizirano ekipo Šenčurja.

TRIGLAV : LESCE 2:2 (2:1)

KRANJ, igrišče na stadionu Stanka Mlakarja, gledalcev 150, sodnik Mežek iz Tržiča.

Tekma je bila enakovredna in neodločen rezultat povsem ustreza dogodkom na igrišču.

NAKLO : ALPLES 1:4 (0:1)

NAKLO, igrišče NK Naklo, gledalcev 300, sodnik Verbič iz Gorič.

Domačini so nastopila oslabljeni in so po nesrečnem avtogolu v prvem polčasu precej popustili. Naklo je doseglo častni zadetek iz 11-metrovke.

ALPINA : BOHINJ 2:3 (0:2)

ŽIRI, igrišče NK Alpina, gledalcev 500, sodnik Valant iz Kranja.

Gostje so v prvem polčasu odlično zaigrali in si priborili prednost dveh golov. Tekma je bila lepa in zanimiva, gostje pa so zasluženo zmagali.

TRŽIČ : JESENICE 1:2 (0:1)

TRŽIČ, igrišče NK Tržič, gledalcev 500, sodnik Benkič iz Škofje Loke.

V zelo zanimivem srečanju so pobrali ves izkupiček Jeseničani. Zaradi grobosti je sodnik izključil na vsaki strani po enega igralca.

Lestvica:

Sava	11	8	2	1	25: 9	18
Bohinj	11	8	0	3	24:15	16
Šenčur	11	6	2	3	20:20	14
Bled	11	6	1	4	24:18	13
Lesce	11	4	4	3	21:17	12
Tržič	11	5	1	5	34:27	11
Jesenice	11	4	3	4	19:19	11
Triglav	11	4	2	5	16:13	10
Alples	11	2	4	5	18:37	8
Naklo	11	2	3	6	16:21	7
Alpina	11	2	2	7	18:26	6
Medvode	11	2	4	5	19:30	6

P. Novak

Korotan : Kamnik 0:1 (0:0)

Kranj, igrišče na stadionu Stanka Mlakarja, tekma predzadnjega kola ZCNL, gledalcev 600, sodnik Miletič iz Celja.

Strelec: 0:1 Medmež (68).

KOROTAN: **Humar, Žun, Valant, Tivolt, Šprajcar, Zalokar, Mokič, Radosavljevič (Žumer), Ačič, Šuštar, Andolšek.**

KAMNIK: **Novak, Torkar, Plut, Mlinar, Kumer, Poljanšek, Zorman, Zobavnik, Koželj, Medmež, Mali.**

Domačini so zopet zaigrali raztrgano, nasprotno pa so bili igralci Kamnika veliko bolj nevarni, predvsem pa hitrejši in imeli tudi več priložnosti. Že v prvih minutah so imeli dve izredni priložnosti, vendar je obakrat domači vratar zelo dobro posredoval. Več priložnosti pa so imeli tudi domačini. J. Žumer

Kroj : Ježica 59:56

Škofja Loka, I. zvezna košarkarska liga — ženske, Kroj : Ježica 59:56 (32:20), telovadnica OŠ Podlubnik, gledalcev 200, sodnika Burja, Ivanuš (oba Ljubljana).

Kroj: Jesenko 10 (2:0), Vrbinc 16 (2:0), Ržen 10 (2:0), Balderman 8, Potočnik 15 (4:1).

Ježica: Stopar 17 (2:1), Plevnik 7 (6:5), Štucin 7 (2:1), Oven 8 (8:2), Gimpelj 4 (2:0), Mavec 5 (2:1), Simončič 8 (2:2).

Ločanke so si izbojevale prvo zmago v tekmovanju. Že v prvem delu srečanja so si nabrale dvanajst točk prednosti. V sredini drugega dela so po nekaj napakah dovolile, da so jih gostje ujele. V finišu srečanja pa so bile spet boljše in zasluženo sta točki ostali doma. -dh

Iz dela ŠŠD Lucijan Seljak v Stražišču

Morda letos bolje kot lani

Eno od najstarejših šolskih športnih društev — ustanovljeno je bilo namreč že v šolskem letu 1965/66 — Lucijan Seljak iz Stražišča je v lanskem šolskem letu osvojilo imeniten uspeh. So takoj za prvaki ŠŠD France Prešeren iz Kranja. Torej drugo mesto v Sloveniji je za Stražišane največji uspeh doslej, saj so pred petimi leti, ko se je začelo tekmovanje v letu 1970/71, zasedli peto mesto, v šolskem letu 1971/72 so si delili peto do sedmo mesto, v letu 1972/73 so bili šesti in v letu 1973/74 deseti.

Tudi v letošnjem šolskem letu 1975/76 si je tisoččlanski športni kolektiv na šoli zastavil spet obširen program za tekmovanje, saj že premišljujejo, da bi jim v tem letu uspelo, da bi osvojili prvo mesto v Sloveniji. V društvo je vključenih namreč petnajst sekcij — košarka, rokomet, nogomet, namizni tenis, smučarski skoki, plavanje, atletika, orodna telovadba, planinstvo, šah, streljanje, odbojka, taborniki, folklora in plesne vaje — ki že z vso zagrizenostjo delajo. Zavedajo se namreč, da je z delom treba pričeti že takoj na začetku in da bo boj za prvo mesto v republiki oster in zagrizen. Kot novost pa so na šoli uvedli tudi odbojkarsko in strelsko sekcijo, ki bosta še bolj popestrili že tako obširno športno dejavnost. V teku so že tekmovanja učencev od 3. do 8. razreda za najboljši športni razred. Lani so se udeležili vseh razpisanih tekmovanj v občini ter na Gorenjskem ter v Sloveniji. Na teh tekmovanjih so njihovi predstavniki osvajali najboljša mesta, saj so svoji šoli prav na občinskih in gorenjskih prvenstvih prinašali tista mesta, ki dajejo kolajne. V republiškem merilu pa so bili košarkarji peti, šahisti šesti, medtem ko so dekleta v gimnastiki zasedla dvanajsto mesto.

Uspehov je bilo že lani veliko, pravi njihov mentor Peter Mohorič, ki pa ima ob sebi veliko podporo vseh učiteljev telesne vzgoje na šoli ter v celotnem šolskem kolektivu, toda ne sme se počivati na lovorikah. Te naj bodo samo za zgled, za še boljše dosežke in še boljše uspehe. Le tako bo naše delo še boljše. Pri tem pa tudi uspehi ne bodo izostali. Če bodo v tem šolskem letu dosledno izpolnili zastavljene naloge in če bo tudi naprej tako razumevanje in sodelovanje pri TKS Kranj kot doslej, upajmo na najboljše.

Pred športniki ŠŠD Lucijan Seljak v Stražišču je veliko nalog. Samo od njih je odvisno, kako jih bodo, poleg učnega uspeha, izpeljali.

D. Humer

šport med vikendom

KOŠARKA — V zvezni ženski ligi so Škofjeločanke dosegle prvo zmago. Premagale so ekipo Ježice z 59:56 (32:20).

V prihodnjem kolu bo Kroj igral z Olimpijo v Ljubljani.

ROKOMET — Ekipa Šeširja še naprej zmaguje. Tokrat so Škofjeločani premagali v gosteh Jadran s 27:25 (13:11). Tržičani pa so izgubili v Ptuju z ekipo Poleta z 12:20 (5:11). V ženski ligi je Sava igrala neodločeno z ekipo Dobrave 12:12 (8:6), Alples pa je premagal Slovana v Ljubljani 22:17 (8:6).

Pari prihodnjega kola: Šešir : Polet, Tržič : Minerva, Šmartno : Sava, Alples : Brežice.

Tekmovalna komisija RZS je razveljavila tekmo ženske republiške lige Sava : Borec, ki se je končala z zmago Kranjčank s 23:15 in bo ponovljena v četrtek, 13. novembra.

ODBOJKA — V II. zvezni ligi je Bled spet zmagal. Tokrat je v Zagrebu premagal Slogo s 3:1. Na lestvici je na 3. mestu. V republiški ligi pa so bili doseženi naslednji rezultati — moški: Jesenice : Forum 3:2, ženske: Jesenice : Krka 0:3.

Pari prihodnjega kola: Bled : Izola, Gaberje : Jesenice (moški in ženske).

ŠAH — V republiški ligi — zahod so bili v nedeljo doseženi naslednji rezultati: Lesce : Kočevje 7,5:2,5, Borec : Koper 5,5:3,5, Novo mesto : Jesenice 4,5:5,5. V vodstvu so Lesce s 44,5 točke, na 3. mestu je Borec s 35,5, na 5. Jesenice 33,5.

Pari prihodnjega kola: Jesenice : Lesce, Kočevje : Borec. J. J.

Plavalni tečaj

Letos v aprilu sta odbor za rekreacijo in komisija za plavanje pri TKS Kranj organizirala tečaj za starejše neplavalce. Prvega tovrstnega tečaja v občini se je udeležilo kar 112 neplavalcev in pri tem jih je 80 odstotkov izplavalo.

Tudi decembra se bodo tisti, ki še ne znajo plavati, spet lahko naučili. Odbor za rekreacijo in komisija za plavanje bosta namreč spet poskrbeli za odpravljanje plavalne nepismenosti starejših občanov. Vse do srede decembra bo TKS Kranj sprejemala prijave za vse tiste, ki se bodo odločili za tečaj. Vsi, ki še ne znate, in vsi, ki še niste vešči plavanja, se lahko prijavite pismeno na TKS Kranj, cesta Staneta Žagarja 27, ali na telefon 21-176. -dh

Četrta zmaga Iskre

Med tednom je bilo odigrano 4. kolo občinske sindikalne lige Kranja v vaterpolu. Rezultati: Iskra : Sava 3:1, Tekstilindus : Gorenjski tisk 5:2, Prosveta : Planika 8:2; v vodstvu je Iskra z 8 točkami, 2. Tekstilindus 6, 3. Prosveta 6, 4. Sava 4.

V 5. kolu, ki bo na sporedu v sredo, 12. novembra, se bodo pomerili: Cestno podjetje : Planika, Tekstilindus : Ikos, Prosveta : Sava. Že danes zvečer pa bosta dve tekmi: Zdravstveni dom : Cestno podjetje in Zdravstveni dom : Gorenjski tisk.

J. J.

Občinska sindikalna prvenstva

Na Jesenicah so že končali občinsko sindikalno prvenstvo v streljanju, 15. in 16. novembra pa bo v dvorani v Podmežaklji še občinsko sindikalno prvenstvo v kegljanju na asfaltu. Občinske sindikalne igre bodo sklenili s prvenstvom v šahu v šahovskem domu na Jesenicah in tako decembra s slovesno razglasitvijo končali letošnje poletne športne igre, ki se jih je udeležilo rekordno število članstva. D. S.

Jugoslavija : Luksemburg 54:13

Ljubljana, hala Tivoli, kvalifikacijska rokometna tekma za nastop na olimpijskih igrah, Jugoslavija : Luksemburg 54:13 (27:5), gledalcev 2500, sodnika Trcka, Kocka (oba Avstrija).

Jugoslavija: Arslanagić, Bojovič 5, Karalič 3, Pavičevič 4, Serdarušić 7, Horvat 5, Radženović 6, Pokrajac 8, Miljak 5, Popović 5, Krivokapič 6.

Luksemburg: Poos, Jungels, Thill, Bn Guigui 2, Krpen 6, Kayser, Bomb 1, Baustert 4, Nigram Eschett, May, Lambert.

V soboto — ker v Celju še ni gotova nova dvorana, je bil organizator prve kvalifikacijske tekme za nastop na IO ŽRK Celje primoran, da srečanje prestavi v Ljubljano — je jugoslovanska rokometna reprezentanca dala pravo lekcijo rokometa. V vseh pogledih rokometne igre so bili daleč najboljši nasprotnik. Vseh 60 minut so jurišali na nasprotnikov gol in si z zmago zagotovili izdatno prednost pred povratnim srečanjem. Visoka razlika in 54 golov v nasprotnikovi mreži pa je hkrati tudi rekord doseženih golov na meddržavnih srečanjih. -dh

Najboljši gorenjski športnik 1975

_____

Najboljša gorenjska športnica 1975

_____

Najboljša gorenjska ekipa 1975

_____

Anketni list izpolnil:

Ime in priimek

_____

Naslov:

_____

Rokometna ekipa Partizana Duplje, ki uspešno nastopa v ljubljanski conski rokometni ligi — sever. — Foto: J. Kuhar

I. zvezna hokejska liga

Triglav : INA 20:2

Državno hokejsko prvenstvo za člane, skupina B se je brez premora nadaljevalo. Tako so ekipe že odigrale prvo kolo v drugem delu prvenstva. Vse tekme so se končale po pričakovanju, vodeči Triglav pa je katastrofalno premagal INO z 20:2. Triglav je po petem kolu edina nepremagana ekipa. Poleg tega so tudi najučinkovitejši, saj so dali kar 44 golov, prejeli pa samo 8. Triglav pa je tudi edini klub v tej ligi, ki nima svojega drsališča. Prav zaradi tega pa je uspeh Triglava še toliko večji. V drugi tekmi pa je Tivoli premagal Mladost s 13:2. Celje je bilo prosto. V naslednjem kolu bodo Kranjčani gostovali v Zagrebu, kjer se bodo pomerili z domačo Mladostjo, INA pa bo igrala s Celjem. Tivoli bo prost.

Lestvica:

1. Triglav	5	5	0	0	44: 8	10
2. Tivoli	5	3	0	2	44:17	6
3. Celje	4	3	0	1	34:12	6
4. INA	5	1	0	4	10:51	2
5. Mladost	5	0	0	5	5:45	0

F. P.

VISOKA ZMAGA JESENIČANOV

Tudi 6. kolo državnega prvenstva v hokeju na ledu za člane skupina A ni prineslo nobenih presenečenj. Jeseničani so pod Mežaklo brez težav premagali zagrebški Medveščak, Olimpija pa Slavijo. Na lestvici še vedno vodijo Jeseničani s tremi točkami naskoka pred Olimpijo, Kr. gora pa je ostala na zadnjem mestu.

JESENICE : MEDVEŠČAK 10:1

JESENICE: M. Žbontar, Makuc, S. Košir, J. Razinger, R. Razinger, Pipan, Ščap, Poljanšek, Hafner, F. Žbontar, T. Košir, Smolej, M. Jan, Pavlič, Pristov, D. Hiti, Klemenc, Pirih.

MEDVEŠČAK: Crnković, Žibert, Oštrić, Šuligoj, Krmelj, Šafar, Bregant, Šupih, Sinovec, Horvat, Pirker, Kučera, Vitasović, Hojski, Maruša, Marinac, Prpić, Zajec.

Jeseničani so v malem derbiju zanesljivo premagali vedno neugodni zagrebški Medveščak kar z 10:1. Jeseničanom je bila ta tekma zadnji preizkus pred drugim letošnjim velikim derbijem z ljubljansko Olimpijo. Jeseničani so nastopili brez Juga, ki verjetno ne bo mogel zaigrati tudi proti Olimpiji. Jeseničani so proti Medveščaku zaigrali dobro in učinkovito, zato v Ljubljani Olimpija ni popoln favorit. Jeseničanom bi neodločen rezultat kar ustrezal. Ljubljančani pa bodo morali zaigrati na zmago.

OLIMPIJA : SLAVIJA 11:1

Olimpija je v zadnji tekmi pred srečanjem z Jeseničani visoko premagala vevško Slavijo. Tudi Ljubljančani so v tej tekmi zaigrali dokaj dobro. Pari prihodnjega kola: Olimpija : Jesenice, Medveščak : Kranjska gora, Slavija je prosta.

Lestvica:

1. Jesenice	6	6	0	0	46:12	12
2. Olimpija	6	4	1	1	37:14	9
3. Slavija	7	1	2	4	21:42	4
4. Medvešč.	7	1	2	4	20:40	4
5. Kr. gora	6	1	1	4	14:40	3

F. P.

Tržiški hokejisti pred sezono

Tržič — Pretekli teden so se zbrali na skupnem srečanju člani upravnega odbora hokejske sekcije TVD Partizan Tržič in igralci, ki že več let uspešno nastopajo v republiški hokejski ligi. Z odhodom Silva Japlja k vevški Slaviji in poslovitvijo Marjana Vidmarja in Vinka Ambrožiča od hokeja je moštvo letos nekoliko oslabljeno. Vendar računajo Tržičani na nekatere nove domače moči, ki utegnejo skupaj s starimi igralci, če že ne letos pa prihodnje leto, spraviti hokejski kolektiv na lansko kvalitetno raven.

Nad številom igralcev se ne kaže pritoževati, saj krepko presega 20, vendar vsi na dosedanjih suhih treningih v telovadnici Partizana niso najbolj vestni. Ker je sezona tudi za republiške ligaše pred durmi, so se odločili disciplino poostriti, predvsem pa priti čim prej na led. Ker so v Tržiču odvisni od naravnega ledu in naklonjenosti zime, se za treninge dogovarjajo na Jesenicah, vendar je tamkajšnja ledena ploskev tako kot preteklo sezono tudi letošnjo zelo zasedena. Spet je računati, da bodo treningi v poznih večernih urah. Izjeme bodo tekme za trening, ki bi jih tržiški hokejisti radi odigrali v primernejšem času z jeseniškimi mladinskimi in pionirskimi moštvi.

Tržičani so letos ostali brez trenerja. Za suhe treninge »odgovarja« kapetan in dolgoletni igralec Miklavž Bole, za strokovno vodstvo na ledu pa računajo na pomoč Jeseničanov. Upajo, da le-ti z ugodno rešitvijo tržiške prošnje ne bodo predolgo odlašali!

V letošnjem tekmovanju v republiški ligi je pričakovati nekatere spremembe. Razdeljena bo na zahodno in vzhodno skupino. V zahodni bodo razen Tržičanov še hokejisti novoustanovljenega kluba Bled in igralci Prevoj, v vzhodni skupini pa Gorenje iz Velenja, Maribor, Ptuj in Slovenske Konjice. O zmagovalcu republiške lige bo odločalo srečanje med prvouvrščenimi moštvi zahodne in vzhodne skupine republiške hokejske lige.

Razen domačega ledu, za katerega je razen vremena vse pripravljeno, želijo Tržičani čim več tekem. Sodelovali bodo v tekmovanju za jugoslovanski hokejski pokal, navdušujejo pa se tudi za predlog, da bi vsa moštva republiške lige sodelovala na podobnem turnirju. J. Košnjek

Revolucionarnost in ustvarjalnost v preteklosti in sedanjosti

Nadaljevanje s 1. strani

Ivana Pintar

vodstvo, ki je znalo pritegniti delavce. Zato smo se tudi pozivu na stavko disciplinirano odzvali. Delavci smo zapustili tovarno in stražili, da stavkokazi ne bi mogli vanjo. Brat Jože, ki je tudi delal v Šeširju, je bil vse štiri tedne pred tovarno, jaz pa sem vsak dan hodila domov. Da smo lahko vzdržali, smo organizirali nabiralno akcijo med kmeti in obrtniki. Dajali so nam hrano.

Ves čas štrajka, so vse naše akcije spremljali orožniki. Sicer se v stavkovno gibanje niso vtikali. Pa tudi iz srezkega glavarstva je bil vedno kdo prisoten in je delal zapisnike o vsem, kar smo na sestankih govorili.

Ne samo ob štrajku, tudi drugače smo bili delavci Šeširja zelo enotni. Ves čas smo organizirali izobraževalne tečaje. Med predavatelji, ki so hodili k nam, so bili dr. Jože Vilfan, dr. Aleš Stanovnik, dr. Pokorn, Tone Fajfar, Jože Rozman in drugi. Imeli smo tudi svojo knjižnico, ki je delala v ilegali.

Pripravili smo več akcij, s katerimi smo manifestirali našo organiziranost in zavednost. Največji praznik za našo organizacijo pa je bil leta 1938, ko smo razvili svoj delavski prapor. Te velike manifestacije se niso udeležili samo delavci loškega okraja, ampak so prišli tudi zastopniki jugoslovanske strokovne zveze iz vse Slovenije od Jesenic do Maribora. Ta prapor sedaj hrani Loški muzej.«

Jože Rozman je sodelavec tehničnega muzeja na Jesenicah. Pred štiridesetimi leti pa je bil glavni tajnik jugoslovanske strokovne zveze delavcev kovinske industrije in delavcev drugih takrat še manjših vej industrije.

»Kot strokovni tajnik sem ob štrajku hodil v Šešir bodrit delavce naj v svojih zahtevah ne popustijo. Posredoval sem tudi v pogajanjih med delodajalci in delavci. Toda šele mnogo let po stavki, ko sem zbiral gradivo o stavkovnem gibanju na Gorenjskem, sem iz originalnih zapisnikov uprave zadružne gospodarske banke izvedel, da je imel upravni odbor nekaj dni po stavki sejo. Na njej so pregledali poslovanje podjetja in ugotovili, da je bila tisto leto izredna konjunktura, da so delavci izredno dobro delali in da kljub štrajku ne bodo imeli izgube, temveč še vedno velik dobiček. Ker so se bali, da bi delavci zato zvedeli in ker so poznali njihovo odločnost, da se bore za svoje pravice, so sklenili, da jim dvignejo mezde. Delavci so dobili poseben dodatek ob božiču in potem večji dohodek vsak mesec. Tako se je izkazalo, da so delavci v štrajku uspeli v vseh zahtevah, tudi v zahtevi, da jim delodajalec dvigne mezde.«

Besedilo: L. Bogataj
Fotografije: F. Perdan

Navzoče je pozdravila in na kratko spregovorila o razvoju in načrtih Šeširja predsednica organizacije sindikata Milka Langerholc.

Jože Rozman

Po proslavi so delavci Šeširja goste in upokojence povabili na ogled tovarne. V spremstvu pomočnika tehničnega vodje Jožeta Notarja so si proizvodnjo ogledali tudi Boris Ziherl, Tone Fajfar in Tone Polajnar.

Otvoritve nove vojaške gimnazije »Franc Rozman-Stane« so se udeležili številni gostje. – Foto: F. Perdan

Slovenci dobili vojaško gimnazijo

Končno je tudi naša republika dobila vojaško gimnazijo. To je prva vojaška in prva celodnevna gimnazija v Sloveniji. Slovesna otvoritev novih prostorov je bila v petek, 7. novembra, dopoldne za Bežigradom v Ljubljani. Poleg gojencev gimnazije, več kot 150 jih že obiskuje ta srednješolski zavod, njihovih svojcev, predstavnikov družbenopolitičnega in kulturnega življenja republike in federacije ter predstavnikov JLA so se svečanosti ob otvoritvi udeležili tudi pomočnik zveznega sekretarja za ljudsko obrambo generalpolkovnik Ivan Dolničar, komandant ljubljanskega armadnega območja generalpolkovnik Franc Tavčar-Rok ter predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije dr. Avguštin Lah.

Zbranim je v imenu Zveznega sekretariata za narodno obrambo najprej spregovoril generalpolkovnik Ivan Dolničar. Menil je, da bo dejavnost nove vojaške gimnazije v Ljubljani predstavljala pomemben delež v celovitosti obrambnih priprav. Takoj nato je poveljnik ljubljanskega armadnega območja generalpolkovnik Franc Tavčar-Rok odkril doprsni kip slavnega partizanskega komandanta in narodnega heroja Franca Rozmana-Staneta, po katerem se ljubljanska vojaška gimnazija imenuje.

O pomenu vojaške gimnazije za našo republiko ter SFRJ sploh je na slovesnosti govoril podpredsednik IS SRS dr. Avguštin Lah. Tej srednji šoli, šoli, ki bo vzgajala bodoče starešine JLA, prisojamo izredno velik pomen, je poudaril. To je gimnazija posebnega tipa. Mogoče bi jo lahko primerjali s pedagoškimi gimnazijami. Na njej bomo še poseben poudarek posvečali razvijanju svobodnih aktivnosti. In mislim, da se bo za vojaške poklice odločalo tudi vse več fantov iz naše republike, saj Slovenci nismo prav nič drugačen narod kot so drugi jugoslovanski narodi je dejal dr. Avguštin Lah.

V bogatem kulturnem programu na petkovi svečanosti so poleg pevskega zbora gimnazije Franc Rozman-Stane sodelovali še orkester JLA iz Ljubljane, basist ljubljanske opere Franc Javornik ter recitatorji. Po končani proslavi ob otvoritvi pa so si gostje z zanimanjem ogledali še prostore nove gimnazije: moderne kabinete in druge delovne prostore ter vojaški dijaški dom Franc Rozman-Stane.

Zaradi velikih potreb po aktivnem oficirskem kadru slovenske narodnosti je bil vojaški dijaški dom Franc Rozman-Stane v Ljubljani ustanovljen že leta 1971. Prvotno je imel svoje prostore v stari vojašnici »Maršal Tito«, sredi lanskega leta pa je bila za njegove potrebe zgrajena nova in sodobna stavba za Bežigradom v Ljubljani, v neposredni bližini v petek odprtih novih gimnazijskih prostorov. Gojenci, ki so bili sprejeti v vojaško gimnazijo leta 1971 so obiskovali osem različnih ljubljanskih srednješolskih zavodov (štiri gimnazije in štiri tehnične srednje šole), poučevalo pa jih je prek dvesto profesorjev. Ker so se razmere za študij le izboljševale, se je v dijaški dom in gimnazijo iz leta v leto vpisovalo vse več dijakov.

S tem pa, ko je začela vojaška gimnazija Franc Rozman-Stane z delom v novih, najsodobneje urejenih prostorih, ko ima gimnazija svoje profesorje in ves potrebni pedagoški kader, lahko rečemo in trdimo, da so zagotovljene najboljše možnosti za nadaljevanje študija gojencev ljubljanske gimnazije na vojaških akademijah, da je zagotovljeno nadaljnje usposabljanje oficirskega kadra v oboroženih silah SFR Jugoslavije.

J. Govekar

Pomočnik zveznega sekretarja za ljudsko obrambo generalpolkovnik Ivan Dolničar: »Gimnazija predstavlja pomemben delež v celovitosti naših obrambnih priprav!« – Foto: F. Perdan

20 let kranjske bolnišnice za ginekologijo in porodništvo

Dvajset let je minilo od takrat, ko je v nekdanji kranjski Porodnišnici na Gašteju, predhodnici sedanje Bolnišnice za porodništvo in ginekologijo, zajokal prvi novorojenček. Od tedaj se je veliko spremenilo.

Novorojenčki se ne rodijo več v tesnih prostorih stavbe na Gašteju, oprema, s katero dela kolektiv, ki se v slovenskem merilu lahko ponaša tudi z najboljšo kvalifikacijsko strukturo med slovenskimi bolnišnicami, pa dohiteva sodobne dosežke na področju ginekologije in porodništva. Naj ob tem omenimo, da so pri nabavi sodobne opreme vedno imeli posluh tudi kranjski delovni kolektivi.

V teh dvajsetih letih se je v bolnišnici rodilo več kot 35.000 otrok, opravljenih pa je bilo okoli 50.000 operacij. Ob tem omenimo, da oskrbovane pacientke, teh je bilo skoraj 70.000, niso bile le z ožjega gorenjskega področja, pač pa tudi od drugod, saj si v ustanovo, kjer so uspeli odnos med zdravstvenim delavcem in bolnikom dvigniti na tako visoko raven, bolniki vsekakor prizadevajo priti.

Pomemben uspeh bolnišnice je vsekakor v močno zmanjšani umrljivosti novorojenčkov. Če vemo, da je umrljivost novorojenčkov v Sloveniji 21 promil, je 12-promilna umrljivost, to je 12 umrlih na 1000 živorojenih v kranjski bolnišnici, vsekakor lep uspeh. Te številke vsekakor slone tudi na dejstvu, da se je v tem času razvila organizirana skrb za zaščito ženske, matere in otroka. Tudi umrljivost med pacientkami je bila v dvajsetih letih obstoja bolnišnice minimalna: umrlo je v tem času le 17 žena, med njimi take, ki so jih sprejeli že umirajoče. Tudi organizacija zgodnjega odkrivanja rakastih bolezni na rodilih je v kranjski bolnišnici dobro stekla: večino pacientk, to je 70 odstotkov, odkrijejo, ko je bolezen še v začetni, najzgodnejši fazi.

Vsekakor ne bi uspehi, ki jih lahko sedaj po dvajsetletnem razdobju pregleduje kolektiv bolnišnice, bili tolikšni, če se za to ne bi prizadeval vsak posamezni član kolektiva kadarkoli in kjerkoli, pa naj bi to bilo v porodni sobi, v operacijski dvorani, na oddelkih ali v tehničnih službah. Ta svoj jubilej je kolektiv proslavil skromno in neopazno, zavedajoč se, da jubilej proslavljen delovno hasne več kot pa praznovanje v vsem sijaju.

L. M.

Na skromni in prisrčni slovesnosti je kolektiv bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj proslavil 20-letnico svojega obstoja. Ob tej priložnosti so se za dolgoletno vodstvo zahvalili s šopkom vrtnic direktorju primariju dr. Igorju Vetru. – Foto: F. Perdan

Martin Košir govoril političnemu aktivu

KRANJ – V petek dopoldne se je sestal ožji politični aktiv Gorenjske. Na sestanku so razpravljali o stališčih predsedstva zveze komunistov Jugoslavije o konceptih graditve družbene samozaščite kot osnove varnostnega sistema. O tem je članom aktiva govoril član centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije in podsekretar v zveznem sekretariatu za notranje zadeve Martin Košir.

A. Ž.

Seminar za vodstva SZDL

Kranj – Izvršni odbor občinske konference socialistične zveze je na zadnji seji sklenil, da bo pripravil seminar za vodstva krajevnih konferenc socialistične zveze iz kranjske občine. Seminar za predsednike in tajnike krajevnih konferenc SZDL bo v petek in v soboto na Jezerskem. Na seminarju bodo razpravljali o organizacijskih in vsebinskih vprašanjih delovanja krajevnih konferenc socialistične zveze v kranjski občini.

A. Ž.